

## ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της Απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που τροποποιεί το άρθρο 136 της ΣΛΕΕ, της Συνθήκης για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση»**

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Α. Γενικό μέρος

### Ιστορικό

1. Κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 28 και 29 Οκτωβρίου 2010, συμφωνήθηκε, επί της αρχής, από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης η θέσπιση μόνιμου μηχανισμού για την αντιμετώπιση κρίσεων προκειμένου να διασφαλίζεται η χρηματοοικονομική σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Προς αυτόν τον σκοπό, κάλεσαν τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να διενεργήσει τις σχετικές διαβουλεύσεις για μια περιορισμένη τροποποίηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής ΣΛΕΕ).

Σε συνέχεια της έκθεσης που υπέβαλε ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 16 και 17 Δεκεμβρίου 2010, αποφασίστηκε να κινηθεί άμεσα η απλοποιημένη διαδικασία αναθεώρησης των Συνθηκών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 48, παράγραφος 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (εφεξής ΣΕΕ), έτσι ώστε να προβλεφθεί ρητά η δυνατότητα θέσπισης από τα κράτη - μέλη με νόμισμα το ευρώ μόνιμου μηχανισμού σταθερότητας.

Στις 16 Δεκεμβρίου 2010, η βελγική κυβέρνηση υπέβαλε, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 6, πρώτο εδάφιο ΣΕΕ, πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 136 της ΣΛΕΕ σύμφωνα με την οποία τα κράτη - μέλη με νόμισμα το ευρώ μπορούν να θεσπίσουν μηχανισμό σταθερότητας. Την ίδια ημέρα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να διαβουλευθεί, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 6, δεύτερο εδάφιο ΣΕΕ, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή σχετικά με την πρόταση. Αποφάσισε επίσης να διαβουλευθεί με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εξέδωσαν τις γνώμες που απαιτούνται.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε στις 17 Δεκεμβρίου 2010 για την ανάγκη θέσπισης μόνιμου μηχανισμού σταθερότητας από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας («ΕΜΣ») θα αναλάβει το έργο το οποίο διεκπεραιώνουν επί του παρόντος η Ευρωπαϊκή Διευκόλυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΕΔΧΣ») και ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης («ΕΜΧΣ») παρέχοντας, όπου είναι αναγκαίο, χρηματοπιστωτική συνδρομή σε κράτη - μέλη της ζώνης του ευρώ.

Στις 25 Μαρτίου 2011, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 6, δεύτερο εδάφιο ΣΕΕ, για την τροποποίηση του άρθρου 136 ΣΛΕΕ σχετικά με μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη - μέλη με ζώνη ευρώ (απόφαση 2011/199/ΕΕ, της 25ης Μαρτίου 2011, ΕΕ L 91, 1). Πιο συγκεκριμένα,

αποφασίστηκε η προσθήκη τρίτης παραγράφου στο άρθρο 136 ΣΛΕΕ με αντικείμενο τη θέσπιση μηχανισμού σταθερότητας από τα κράτη - μέλη με νόμισμα το ευρώ. Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου υπόκειται στην έγκριση του συνόλου των κρατών - μελών της ΕΕ σύμφωνα με τις οικείες συνταγματικές διαδικασίες κάθε κράτους μέλους και θα αρχίσει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2013, εφόσον έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες έγκρισης σε όλα τα κράτη - μέλη, σε περίπτωση δε καθυστέρησης θα ισχύσει την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της τελευταίας κοινοποίησης περί έγκρισης.

Σε συνέχεια των συμπερασμάτων που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 25 Μαρτίου 2011 περί θεσπίσεως ευρωπαϊκού μηχανισμού σταθερότητας, υπογράφηκε Συνθήκη με συμβαλλόμενα μέρη τα κράτη - μέλη της ζώνης του ευρώ, ήτοι, το Βασίλειο του Βελγίου, την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, την Δημοκρατία της Εσθονίας, την Ιρλανδία, την Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, τη Γαλλική Δημοκρατία, την Ιταλική Δημοκρατία, την Κυπριακή Δημοκρατία, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, τη Μάλτα, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, τη Δημοκρατία της Αυστρίας, την Πορτογαλική Δημοκρατία, την Δημοκρατία της Σλοβενίας, τη Σλοβακική Δημοκρατία και τη Δημοκρατία της Φινλανδίας που είναι και «μέλη του ΕΜΣ».

Στις 21 Ιουλίου του 2011 οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων των κρατών - μελών με νόμισμα το ευρώ συμφώνησαν να «αυξηθεί η ευελιξία του ΕΜΣ με επιβολή κατάλληλων προϋποθέσεων», προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της χρηματοπιστωτικής συνδρομής και να αποτραπεί ο κίνδυνος μετάδοσης μιας χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Στο πλαίσιο αυτό αποφασίστηκε ότι είναι αναγκαία η αυστηρή τήρηση του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ενοποιημένης μακροοικονομικής εποπτείας, ιδιαίτερα του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, του πλαισίου μακροοικονομικών ανισορροπιών και των κανόνων οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελώντας την πρώτη γραμμή άμυνας έναντι καταστάσεων κρίσης εμπιστοσύνης που επηρεάζουν τη σταθερότητα της ζώνης του ευρώ.

Στις 9 Δεκεμβρίου 2011 οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών - μελών με νόμισμα το ευρώ αποφάσισαν να προχωρήσουν προς μια ισχυρότερη οικονομική ένωση που θα περιλαμβάνει ένα νέο δημοσιονομικό συμβόλαιο και ενισχυμένο συντονισμό σε θέματα οικονομικής πολιτικής και θα εφαρμοστεί μέσω διεθνούς συμφωνίας, της Συνθήκης για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση («ΣΣΣΔ»). Η ΣΣΣΔ θα βοηθήσει στην ανάπτυξη στενότερης συνεργασίας εντός της ζώνης του ευρώ, με σκοπό να διασφαλιστεί βιώσιμη, υγιή και εύρωστη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, και επομένως αντιμετωπίζει μία από τις κύριες αιτίες της χρηματοοικονομικής αστάθειας. Η συνθήκη του ΕΜΣ και η ΣΣΣΔ αλληλοσυμπληρώνονται στην ενίσχυση της οικονομικής ευθύνης και αλληλεγγύης εντός της οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Επισημαίνεται ότι η χρηματοπιστωτική συνδρομή στο πλαίσιο νέων προγραμμάτων υπό τον ΕΣΜ παρέχεται υπό την προϋπόθεση, ότι από 1ης Μαρτίου 2013, με την κύρωση της ΣΣΣΔ από το ενδιαφερόμενο μέλος του ΕΣΜ και, αφότου λήξει η προθεσμία μεταφοράς του άρθρου 3 παράγραφος 2 της ΣΣΣΔ, της συμμόρφωσης προς τις α-

παιτήσεις του εν λόγω άρθρου.

2. Με βάση την ισχυρή αλληλεξάρτηση εντός της ζώνης του ευρώ και τους σοβαρούς κινδύνους για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα των κρατών - μελών με νόμισμα το ευρώ που μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της, ο ΕΜΣ παρέχει στήριξη σταθερότητας βάσει αυστηρών όρων, κατάλληλων για το επιλεγμένο μέσο χρηματοπιστωτικής συνδρομής, εφόσον είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της και των κρατών - μελών της. Η αρχική μέγιστη δανειοδοτική ικανότητα του ΕΜΣ ορίστηκε σε 500.000.000.000 EUR, συμπεριλαμβανομένης της εκκρεμής στήριξης σταθερότητας της ΕΔΧΣ. Η επάρκεια της ενοποιημένης μέγιστης δανειοδοτικής ικανότητας του ΕΜΣ και της ΕΔΧΣ, εντούτοις, θα επαναξιολογηθεί πριν από την έναρξη ισχύος της συνθήκης για τον ΕΜΣ, ενώ μπορεί να αυξάνεται με απόφαση του Συμβουλίου Διοικητών του ΕΜΣ, μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συνθήκης.

Ως επακόλουθο της προσχώρησής του στη ζώνη του ευρώ, ένα κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθίσταται και μέλος του ΕΜΣ με πλήρη δικαιώματα και υποχρεώσεις, όπως ισχύει και για τα συμβαλλόμενα μέρη.

Στο πλαίσιο αυτό ο ΕΜΣ συνεργάζεται πολύ στενά με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ») για την παροχή στήριξης σταθερότητας, με την επιδίωξη να συμμετέχει ενεργά το ΔΝΤ, τόσο σε τεχνικό όσο και σε χρηματοοικονομικό επίπεδο. Ορίζεται επίσης ότι τα κράτη - μέλη της ζώνης του ευρώ που ζητούν χρηματοπιστωτική συνδρομή από τον ΕΜΣ απευθύνουν, εφόσον είναι δυνατόν, ανάλογο αίτημα και στο ΔΝΤ.

Επίσης, προβλέπεται ότι τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το νόμισμα των οποίων δεν είναι το ευρώ («κράτη μέλη εκτός ζώνης του ευρώ») συμμετέχουν σε ad hoc βάση μαζί με τον ΕΜΣ σε πράξη στήριξης σταθερότητας για κράτη - μέλη της ζώνης ευρώ και στο πλαίσιο αυτό καλούνται να συμμετέχουν, ως παρατηρητές, στις συνεδριάσεις του ΕΜΣ κατά τη συζήτηση της εν λόγω στήριξης σταθερότητας και της παρακολούθησής της.

Στις 20 Ιουνίου 2011, οι εκπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξουσιοδότησαν τα συμβαλλόμενα μέρη της συνθήκης για τον ΕΜΣ να ζητήσουν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») να διεκπεραιώσουν τα καθήκοντα που προβλέπει η Συνθήκη.

Στη δήλωσή της από 28 Νοεμβρίου 2010, η Ευρωμάδα δήλωσε ότι τυποποιημένες και ταυτόσημες ρήτρες συλλογικής δράσης («ΡΣΔ»), έτσι ώστε να διατηρηθεί η ρευστότητα της αγοράς, θα συμπεριληφθούν στους όρους και τις προϋποθέσεις όλων των νέων κρατικών ομολόγων της ζώνης του ευρώ. Όπως ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 25ης Μαρτίου 2011, οι λεπτομερείς ρυθμίσεις για τη συμπερίληψη των ΡΣΔ στους κρατικούς τίτλους της ζώνης του ευρώ οριστικοποιήθηκαν από την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή.

Σύμφωνα με την πρακτική του ΔΝΤ, σε εξαιρετικές περιπτώσεις η προσήκουσα και αναλογική συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα εξετάζεται στις περιπτώσεις στις οποίες η στήριξη σταθερότητας παρέχεται συνοδευόμενη από προϋποθέσεις με τη μορφή προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής.

Ο ΕΜΣ θα παρέχει, όπως το ΔΝΤ, στήριξη σταθερότη-

τας σε μέλος του ΕΜΣ όταν αυτό έχει μειωμένη δυνατότητα ή αντιμετωπίζει κίνδυνο να έχει μειωμένη δυνατότητα τακτικής πρόσβασης στη χρηματοδότηση από τις αγορές. Αντικατοπτρίζοντας το γεγονός αυτό, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων δήλωσαν ότι τα δάνεια ΕΜΣ θα απολαύουν καθεστώτος προτιμησιακού πιστωτή όπως και αυτά του ΔΝΤ, αποδεχόμενοι συγχρόνως ότι το καθεστώς προτιμησιακού πιστωτή του ΔΝΤ υπερισχύει έναντι αυτού του ΕΜΣ. Το καθεστώς αυτό θα παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συνθήκης.

Στην περίπτωση που χρηματοπιστωτική συνδρομή του ΕΜΣ με τη μορφή δανείων ΕΜΣ έπεται, όταν υφίσταται ήδη, κατά την υπογραφή της συνθήκης για τον ΕΜΣ, ευρωπαϊκό πρόγραμμα χρηματοπιστωτικής συνδρομής, ο ΕΜΣ θα απολαύει της ίδιας εξοφλητικής προτεραιότητας με όλα τα υπόλοιπα δάνεια και υποχρεώσεις του μέλους αποδέκτη του ΕΜΣ, με εξαίρεση τα δάνεια του ΔΝΤ. Τα κράτη - μέλη της ζώνης του ευρώ θα υποστηρίξουν ισόδυναμο καθεστώς πιστωτή του ΕΜΣ και των άλλων κρατών που δανείζουν σε διμερή βάση, σε συντονισμό με τον ΕΜΣ.

Οι προϋποθέσεις δανεισμού από τον ΕΜΣ των κρατών - μελών που υπόκεινται σε πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 40 της συνθήκης για τον ΕΜΣ, καλύπτουν το κόστος χρηματοδότησης και λειτουργίας του ΕΜΣ και θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τις προϋποθέσεις δανεισμού των Συμφωνιών για Διευκόλυνση Χρηματοπιστωτικής Συνδρομής που έχουν υπογραφεί μεταξύ της ΕΔΧΣ, της Ιρλανδίας και της Central Bank of Ireland (Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας), αφ' ενός, και της ΕΔΧΣ, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας και της Banco de Portugal (Τράπεζα της Πορτογαλίας), αφ' ετέρου.

Οι διαφορές που αφορούν την ερμηνεία και την εφαρμογή της συνθήκης για τον ΕΜΣ και οι οποίες προκύπτουν μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών ή μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών και του ΕΜΣ υπόκεινται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 273 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ»).

Η εποπτεία μετά το πρόγραμμα θα ασκείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο που καθορίζεται στα άρθρα 121 και 136 της ΣΛΕΕ.

3. Στις 2 Μαρτίου 2012 τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο και την Τσεχία συμφώνησαν το περιεχόμενο της Συνθήκης για τη σταθερότητα, το συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, με σκοπό να προαγάγουν τις προϋποθέσεις για ισχυρότερη οικονομική ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, να αναπτύξουν ακόμα στενότερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών στη ζώνη του ευρώ.

Η αναγκαιότητα για τη σύναψη της Συνθήκης αυτής προέκυψε από την ανάγκη των κυβερνήσεων να διατηρούν υγιή και βιώσιμα δημόσια οικονομικά και να προλαμβάνουν την υπερβολική αύξηση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης ως ουσιώδους σημασίας θέμα για τη διασφάλιση της σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της και, συνεπώς, την καθιέρωση συγκεκριμένων κανόνων, συμπεριλαμβανομένου ενός «κανόνα ισοσκελίσης του προϋπολογισμού» και ενός αυτόματου μηχανισμού για τη θέσπιση διορθωτικών μέτρων.

Επίσης, στο προοίμιο της Συνθήκης αποδίδεται έμφαση στην ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι το έλλειμμα τους της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει το 3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος τους σε τιμές αγοράς και ότι το χρέος τους της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει ή ακολουθεί επαρκώς πτωτική πορεία προς το 60% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος τους σε τιμές αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό υπενθυμίζεται ότι τα συμβαλλόμενα μέρη, ως κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν την υποχρέωση να απέχουν από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου ικανού να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης στο πλαίσιο της οικονομικής ένωσης, ιδίως την πρακτική της συσσώρευσης χρέους εκτός των λογαριασμών της γενικής κυβέρνησης.

Στις 9 Δεκεμβρίου 2011 οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών - μελών της ζώνης του ευρώ συμφώνησαν σε μια ενισχυμένη αρχιτεκτονική για την οικονομική και νομισματική ένωση, που θα οικοδομεί επί των συνθηκών που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα διευκολύνει την υλοποίηση μέτρων που λαμβάνονται βάσει των άρθρων 121, 126 και 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπός τους είναι η ενσωμάτωση των διατάξεων της παρούσας συνθήκης όσο το δυνατόν συντομότερα στις συνθήκες που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με βάση τις οποίες υποβλήθηκαν στις 23 Νοεμβρίου 2011 οι νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη ζώνη του ευρώ, και συγκεκριμένα για την ενίσχυση της οικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας των κρατών - μελών τα οποία αντιμετωπίζουν ή απειλούνται με σοβαρές δυσκολίες αναφορικά με τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα. Επίσης υποβλήθηκαν προτάσεις σχετικά με κοινές διατάξεις για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος των κρατών - μελών και δηλώθηκε η πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να υποβάλει περαιτέρω νομοθετικές προτάσεις για τη ζώνη του ευρώ σχετικά, ιδιαίτερα, με την εκ των προτέρων υποβολή εκθέσεων όσον αφορά τα σχέδια έκδοσης χρεογράφων, τα προγράμματα οικονομικής εταιρικής σχέσης που περιγράφουν λεπτομερώς τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τα κράτη μέλη που υπάγονται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, καθώς και τον συντονισμό των σημαντικών σχεδίων μεταρρύθμισης της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών.

## B. Ειδικότερα

### Επί του άρθρου 1

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 του Συντάγματος, η Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25ης Μαρτίου 2011, που τροποποιεί το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη μέλη με νόμισμα του ευρώ (ΕΛ 6.4.2011 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 91/1).

Σύμφωνα με την προς έγκριση απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, προστίθεται τρίτη παράγραφος στο άρθρο 136 ΣΛΕΕ με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«3. Τα κράτη - μέλη με νόμισμα το ευρώ μπορούν να

θεσπίσουν μηχανισμό σταθερότητας ο οποίος θα ενεργοποιείται εφόσον κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να διασφαλίζεται η σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Η παροχή τυχόν απαιτούμενης χρηματοοικονομικής συνδρομής δυνάμει του μηχανισμού θα υπόκειται σε αυστηρούς όρους.».

Η υπό έγκριση ρύθμιση παρέχει ρητά τη δυνατότητα στα κράτη - μέλη να θεσπίσουν μόνιμο μηχανισμό σταθερότητας με σκοπό την αντιμετώπιση κρίσεων που είναι δυνατόν να θέσουν σε κίνδυνο τη σταθερότητα της ζώνης ευρώ στο σύνολό της.

Δεδομένου ότι πρόκειται για την εξουσιοδότηση θέσπισης διακρατικού μηχανισμού, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έκρινε ότι με αυτόν τον τρόπο δεν αυξάνονται οι αρμοδιότητες της Ένωσης (πρώτη σκέψη προοιμίου απόφασης 2011/199/ΕΕ) και, ως εκ τούτου, μπορεί να ακολουθηθεί η απλοποιημένη διαδικασία αναθεώρησης του άρθρου 48, παράγραφος 6 ΣΕΕ, η οποία δεν απαιτεί τη σύγκληση Ευρωπαϊκής Συνέλευσης και, στη συνέχεια, Διακυβερνητικής Διάσκεψης.

Ο σκοπός του μηχανισμού σταθερότητας συνίσταται στη διασφάλιση της σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της και, επομένως, στη διατήρηση της οικονομικής και χρηματοοικονομικής σταθερότητας της ίδιας της Ένωσης (τέταρτη σκέψη προοιμίου απόφασης 2011/199/ΕΕ). Υπ' αυτό το πρίσμα, συμφωνήθηκε, επίσης, ότι δεν θα απαιτείται πλέον η χρήση του άρθρου 122 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ για τους σκοπούς αυτούς (τέταρτη σκέψη προοιμίου απόφασης 2011/199/ΕΕ).

Τέλος, προβλέπεται με γενικό τρόπο ότι η παροχή χρηματοοικονομικής συνδρομής θα υπόκειται σε αυστηρούς όρους (strict conditionality), οι οποίοι εξειδικεύθηκαν στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 16ης και 17ης Δεκεμβρίου 2010, καθώς και στην ίδια τη Συνθήκη για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας.

### Επί του άρθρου 2

Με τις διατάξεις του άρθρου 2 κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 του Συντάγματος, η Συνθήκη για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) μεταξύ των κρατών - μελών της ζώνης του ευρώ, ήτοι του Βασιλείου του Βελγίου, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Ιρλανδίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Μάλτας, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, της Σλοβακικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Φινλανδίας.

Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ είναι υποχρεωτικά κράτη - μέλη του ΕΜΣ. Στη συνθήκη αυτή ορίζονται τα θέματα που αφορούν τη σύσταση και το σκοπό του. Στο άρθρο 3 ορίζεται ειδικότερα ότι «Ο σκοπός του ΕΜΣ είναι η κινητοποίηση της χρηματοδότησης και η παροχή στήριξης σταθερότητας, υπό αυστηρούς όρους, κατάλληλους για το επιλεγμένο μέσο χρηματοδοτικής συνδρομής, προς όφελος των μελών του ΕΜΣ που αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρά προβλήματα χρηματοδότησης, εφόσον είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη της χρηματοοικονομικής σταθερότητας της ζώνης του

ευρώ στο σύνολό της και των κρατών - μελών της. Προς τον σκοπό αυτό, ο ΕΜΣ έχει το δικαίωμα να αντλεί κεφάλαια με την έκδοση χρηματοπιστωτικών τίτλων ή με τη σύναψη χρηματοοικονομικών ή λοιπών συμφωνιών ή ρυθμίσεων με μέλη του ΕΜΣ, χρηματοοικονομικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη.»

Επίσης, στη συνθήκη αυτή περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν

- τη διακυβέρνηση και συγκεκριμένα τη δομή και τους κανόνες ψηφοφορίας, τα όργανα διοίκησης (συμβούλιο διοικητών, συμβούλιο διευθυντών, διευθύνων σύμβουλος),

- το κεφάλαιο (εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο, προσκλήσεις καταβολής κεφαλαίου, αλλαγές στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο, κλειδα κατανομής),

- τη λειτουργία (αρχές, διαδικασία για τη χορήγηση στήριξης σταθερότητας, προληπτική χρηματοπιστωτική συνδρομή του ΕΜΣ, χρηματοπιστωτική συνδρομή για την ανακεφαλαιοποίηση χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων κράτους μέλους του ΕΜΣ, δανειοδότηση από τον ΕΜΣ, μηχανισμός στήριξης πρωτογενών αγορών, επανεξέταση του καταλόγου των μέσων χρηματοπιστωτικής συνδρομής, πολιτική τιμολόγησης, δανειοληπτικές δραστηριότητες),

- τη χρηματοοικονομική διαχείριση (επενδυτική πολιτική, πολιτική σε θέματα μερισμάτων, αποθεματικό και λοιπά κεφάλαια, κάλυψη ζημιών, προϋπολογισμός, ετήσιοι λογαριασμοί, εσωτερικός και εξωτερικός έλεγχος, Συμβούλιο ελεγκτών),

- τις γενικές διατάξεις εφαρμογής της Συνθήκης (τόπος, νομικό καθεστώς, προνόμια και ασυλίες, προσωπικό του ΕΜΣ, επαγγελματικό απόρρητο, ασυλίες προσώπων, φορολογική απαλλαγή, ερμηνεία και επίλυση διαφορών, διεθνής συνεργασία),

- τις μεταβατικές ρυθμίσεις (σχέση με δανειοδότηση από ΕΔΧΣ, μεταβίβαση των ενισχύσεων της ΕΔΧΣ, καταβολή του αρχικού κεφαλαίου, προσωρινή διόρθωση της κλειδας κατανομής, αρχικοί διορισμοί),

- τις τελικές διατάξεις (προσχώρηση, παραρτήματα κατάθεση, κύρωση, αποδοχή ή έγκριση συνθήκης). Τα Παραρτήματα τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Συνθήκης είναι:

- 1) Παράρτημα Ι: Κλειδα κατανομής του ΕΜΣ, και

- 2) Παράρτημα ΙΙ: Εγγραφές στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο.

### Επί του άρθρου 3

Με τις διατάξεις του άρθρου 3 κυρώνεται η Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση μεταξύ των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την εξαίρεση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Τσεχίας.

Στη συνθήκη αυτή περιλαμβάνονται διατάξεις με τις οποίες συμφωνείται η ενίσχυση του οικονομικού πυλώνα της ΟΝΕ, θεσπίζοντας ένα σύνολο κανόνων που αποβλέπει στην προώθηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας μέσω ενός δημοσιονομικού συμφώνου, στην ενίσχυση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών τους και στη βελτίωση της διακυβέρνησης της ζώνης του ευρώ, υποστηρίζοντας με αυτόν τον τρόπο την υλοποίηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για βιώσιμη ανάπτυξη, απασχόληση, ανταγωνιστικότητα και κοινωνική συνοχή.

Στο πλαίσιο αυτό προσδιορίζεται ειδικότερα η συνοχή και σχέση της συνθήκης αυτής με το δίκαιο της Ένωσης, το περιεχόμενο του Δημοσιονομικού Συμφώνου και συγκεκριμένα όσον αφορά την εφαρμογή του «κανόνα ισοσκελίσης του προϋπολογισμού» που καθορίζεται στο άρθρο 3 της συνθήκης αυτής, ορίζεται ότι η εν λόγω παρακολούθηση θα διεξάγεται με τον καθορισμό, για κάθε συμβαλλόμενο μέρος, ειδικών ανά χώρα μεσοπρόθεσμων στόχων και χρονοδιαγραμμάτων σύγκλισης, κατά περίπτωση.

Στο πλαίσιο αυτό:

- Οι μεσοπρόθεσμοι στόχοι θα πρέπει να επικαιροποιούνται τακτικά βάσει κοινά συμφωνημένης μεθόδου, οι κύριες παράμετροι της οποίας πρέπει επίσης να ενημερώνονται τακτικά, αντικατοπτρίζοντας δεόντως τους κινδύνους άμεσων και έμμεσων υποχρεώσεων για τα δημόσια οικονομικά, όπως έχουν ενσωματωθεί στους στόχους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

- Η επαρκής πρόοδος προς τους μεσοπρόθεσμους στόχους θα πρέπει να αξιολογείται βάσει συνολικής αξιολόγησης με σημείο αναφοράς το διαρθρωτικό ισοζύγιο, συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης δαπανών χωρίς να υπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, σύμφωνα με τις διατάξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδιαίτερα τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1175/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011 («αναθεωρημένο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης»),

- Ο διορθωτικός μηχανισμός των οποίων καλούνται να θεσπίσουν τα συμβαλλόμενα μέρη θα πρέπει να αποσκοπεί στη διόρθωση τυχόν αποκλίσεων από τον μεσοπρόθεσμο στόχο ή την πορεία προσαρμογής, συμπεριλαμβανομένου του σωρευτικού αντίκτυπου τους για τη δυναμική του δημόσιου χρέους,

- Η συμμόρφωση με την υποχρέωση των συμβαλλόμενων μερών για τη μεταφορά του «κανόνα ισοσκελίσης του προϋπολογισμού» στα εθνικά νομικά συστήματά τους, μέσω δεσμευτικών, μόνιμων και, κατά προτίμηση, συνταγματικών διατάξεων, θα πρέπει να υπάγεται στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 273 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Για το περιεχόμενο των συμφωνηθέντων έχουν ληφθεί υπόψη τα εξής:

- το άρθρο 260 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προβλέπει ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να επιβάλει την καταβολή κατ' αποκοπή ποσού ή χρηματικής ποινής σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο έχει παραλείψει να συμμορφωθεί με συγκεκριμένη απόφασή του και

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θεσπίσει κριτήρια για τον προσδιορισμό του κατ' αποκοπή ποσού ή της χρηματικής ποινής που είναι καταβλητέα στο πλαίσιο του εν λόγω άρθρου.

- Η ανάγκη να διευκολυνθεί η θέσπιση μέτρων, στο πλαίσιο της διαδικασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τα υπερβολικά ελλείμματα, όσον αφορά τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ των οποίων ο προβλεπόμενος ή υφιστάμενος λόγος του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν υπερβαί-



νει το 3%, ενισχύοντας παράλληλα σε σημαντικό βαθμό τον στόχο της εν λόγω διαδικασίας, που συνίσταται στο να ενθαρρυνθεί και, εν ανάγκη, να υποχρεωθεί ένα κράτος μέλος να μειώσει το ενδεχομένως διαπιστωθέν έλλειμμα,

- Η τήρηση της υποχρέωσης από τα συμβαλλόμενα μέρη των οποίων το χρέος της γενικής κυβέρνησης υπερβαίνει το 60% της τιμής αναφοράς να το μειώνουν, ως κριτήριο αξιολόγησης, κατά ένα εικοστό ετησίως κατά μέσο όρο,

- Η ανάγκη να γίνει σεβαστός, κατά την εφαρμογή της παρούσας συνθήκης, ο ιδιαίτερος ρόλος των κοινωνικών εταίρων, όπως αναγνωρίζεται από τους νόμους ή τα εθνικά συστήματα καθενός εκ των συμβαλλόμενων μερών.

Τέλος, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Καμία διάταξη της συνθήκης αυτής δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως διάταξη που μεταβάλλει με οποιονδήποτε τρόπο τους όρους οικονομικής πολιτικής υπό τους οποίους χορηγήθηκε χρηματοοικονομική ενίσχυση σε συμβαλλόμενο μέρος σε πρόγραμμα σταθεροποίησης στο οποίο συμμετέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη - μέλη της ή το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

- Η εύρυθμη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης επιβάλλει στα συμβαλλόμενα μέρη να εργαστούν από κοινού προς μια οικονομική πολιτική στο πλαίσιο της οποίας, βασιζόμενα στους μηχανισμούς συντονισμού της οικονομικής πολιτικής, όπως καθορίζεται στις συνθήκες που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναλαμβάνουν τις αναγκαίες δράσεις και θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα σε όλους τους τομείς καίριας σημασίας για την εύρυθμη λειτουργία της ζώνης του ευρώ,

- Τα συμβαλλόμενα μέρη επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν πιο ενεργά την ενισχυμένη συνεργασία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 20 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στα άρθρα 326 έως 334 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να υπονομεύεται η εσωτερική αγορά, και την επιθυμία τους να κάνουν πλήρη χρήση ειδικών μέτρων για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, σύμφωνα με το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και μιας διαδικασίας προηγούμενης συζήτησης και συντονισμού, μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών με νόμισμα το ευρώ, όλων των σχεδιαζόμενων από αυτά σημαντικών μεταρρυθμίσεων οικονομικής πολιτικής, με σκοπό τη συγκριτική αξιολόγηση βέλτιστων πρακτικών.

- Η χρηματοπιστωτική συνδρομή στο πλαίσιο νέων προγραμμάτων υπό τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας θα παρέχεται υπό την προϋπόθεση, από 1ης Μαρτίου 2013, της επικύρωσης της συνθήκης αυτής από το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος και, αφότου λήξει η προθεσμία μεταφοράς του άρθρου 3 παράγραφος 2 της παρούσας συνθήκης, της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του εν λόγω άρθρου.

Τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται από την συνθήκη αυτή από την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του δικού τους εγγράφου επικύρωσης, εφόσον η συνθήκη ισχύει κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία, ενώ τα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ, ήτοι η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, το Βασίλειο της Δανίας, η Δημοκρατία της Λεττονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Ρουμανία και το Βασίλειο της Σουηδίας που διαθέτουν, κατά την ημερομηνία υπογραφής αυτής της συνθήκης, παρέκκλιση ή εξαίρεση από τη συμμετοχή στο ενιαίο νόμισμα και οι οποίες ενδέχεται να δεσμεύονται, για όσο διάστημα αυτή η παρέκκλιση ή εξαίρεση δεν έχει καταργηθεί, μόνον από συγκεκριμένες διατάξεις (τίτλοι III και IV) της συνθήκης.

Αυτά επιδιώκονται με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου και παρακαλείται η Εθνική Αντιπροσωπεία για τη ψήφισή του.

Αθήνα, 15 Μαρτίου 2012

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ  
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ  
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ  
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ευάγ. Βενιζέλος

Σ. Δήμας

#### ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

**Κύρωση της Απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που τροποποιεί το άρθρο 136 της ΣΛΕΕ, της Συνθήκης για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και της Συνθήκης για τη σταθερότητα, το συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση**

#### Άρθρο πρώτο

**Κύρωση της απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που τροποποιεί το άρθρο 136 της ΣΛΕΕ**

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 του Συντάγματος, η Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25ης Μαρτίου 2011, που τροποποιεί το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη - μέλη με νόμισμα το ευρώ (ΕΛ 6.4.2011 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 91/1), το κείμενο της οποίας σε πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

## «ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Μαρτίου 2011

που τροποποιεί το άρθρο 136 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ

(2011/199/ΕΕ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 48 παράγραφος 6,

Έχοντας υπόψη την πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 136 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης την οποία υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο η βελγική κυβέρνηση στις 16 Δεκεμβρίου 2010,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ( 1 ),

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ( 2 ),

Έχοντας λάβει τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ( 3 ),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το άρθρο 48 παράγραφος 6 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) επιτρέπει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, εφόσον αυτό αποφανθεί ομόφωνα ύστερα από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή και, σε ορισμένες περιπτώσεις, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, να εκδώσει απόφαση, η οποία να τροποποιεί, εν όλω ή εν μέρει, τις διατάξεις του τρίτου μέρους της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Η απόφαση αυτή δεν μπορεί να αυξάνει τις αρμοδιότητες που ανατίθενται στην Ένωση βάσει των συνθηκών και τίθεται σε ισχύ μόνο μετά την έγκρισή της από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

(2) Κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 28 και 29 Οκτωβρίου 2010, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων συμφώνησαν ότι είναι αναγκαίο τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μόνιμο μηχανισμό για την αντιμετώπιση κρίσεων προκειμένου να διασφαλίζεται η χρηματοοικονομική σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της και κάλεσαν τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να διενεργήσει διαβουλεύσεις με τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για μια περιορισμένη τροποποίηση της συνθήκης η οποία απαιτείται προς τον σκοπό αυτό.

(3) Στις 16 Δεκεμβρίου 2010, η βελγική κυβέρνηση υπέβαλε, σύμφωνα με το άρθρο 48 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο της ΣΕΕ, πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 136 της ΣΛΕΕ με την οποία προστίθεται παράγραφος σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ μπορούν να θεσπίσουν μηχανισμό σταθερότητας ο οποίος ενεργοποιείται εφόσον κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να διασφαλίζεται η σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της, επισημαίνεται δε ότι η παροχή τυχόν απαιτούμενης χρηματοοικονομικής συνδρομής δυνάμει του μηχανισμού θα υπόκειται σε αυστηρούς όρους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε ταυτοχρόνως συμπεράσματα ως προς τον μελλοντικό μηχανισμό σταθερότητας (παράγραφοι 1 έως 4).

(4) Ο μηχανισμός σταθερότητας θα παράσχει το απαραίτητο εργαλείο για την αντιμετώπιση καταστάσεων που θέτουν σε κίνδυνο τη χρηματοοικονομική σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της, όπως συνέβη το 2010, και θα συνδράμει, συνεπώς, στη διατήρηση της οικονομικής και χρηματοοικονομικής σταθερότητας της ίδιας της Ένωσης. Κατά τη σύνοδό του στις 16 και 17 Δεκεμβρίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι, καθόσον ο παρών μηχανισμός προορίζεται να διασφαλίσει τη χρηματοοικονομική σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της, το άρθρο 122 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ δεν θα απαιτείται πλέον για τους σκοπούς αυτούς. Ως εκ τούτου, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων συμφώνησαν ότι δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τους σκοπούς αυτούς.

(5) Στις 16 Δεκεμβρίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να διαβουλευθεί, σύμφωνα με το άρθρο 48 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο της ΣΕΕ, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή σχετικά με την πρόταση. Αποφάσισε επίσης να διαβουλευθεί με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ( 1 ), η Επιτροπή ( 2 ) και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ( 3 ), αντιστοίχως, εξέδωσαν γνώμες σχετικά με την πρόταση. EL 6.4.2011 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 91/1

(6) Η τροποποίηση αφορά διάταξη του τρίτου μέρους της ΣΛΕΕ και δεν αυξάνει τις αρμοδιότητες που ανατίθενται στην Ένωση βάσει των συνθηκών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

#### Άρθρο 1

Προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος στο άρθρο 136 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

«3. Τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ μπορούν να θεσπίσουν μηχανισμό σταθερότητας ο οποίος θα ενεργοποιείται εφόσον κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να διασφαλίζεται η σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Η παροχή τυχόν απαιτούμενης χρηματοοικονομικής συνδρομής δυνάμει του μηχανισμού θα υπόκειται σε αυστηρούς όρους.».

#### Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμελλητί στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου την ολοκλήρωση των διαδικασιών έγκρισης της παρούσας απόφασης σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2013, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν παραληφθεί όλες οι αναφερόμενες στην πρώτη παράγραφο κοινοποιήσεις, ή, άλλως, την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της παραλαβής της τελευταίας από τις κοινοποιήσεις που αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο.

#### Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.  
Βρυξέλλες, 25 Μαρτίου 2011.

Για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

H. VAN ROMPUY»

**Άρθρο δεύτερο**  
**Κύρωση της Συνθήκης για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού**  
**Μηχανισμού Σταθερότητας**

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 του Συντάγματος, η Συνθήκη για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Ιρλανδίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ι-

σπανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Μάλτας, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, της Σλοβακικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, που έγινε στις Βρυξέλλες στις 2 Φεβρουαρίου 2012, το κείμενο της οποίας σε πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

**« ΣΥΝΘΗΚΗ**

**ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ**  
**ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ, ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ**  
**ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ, ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ**  
**ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΗΣ**  
**ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,**  
**ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΟΥΚΑΤΟΥ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ, ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ, ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΩΝ**  
**ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ**  
**ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΚΗΣ**  
**ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ**

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ, το Βασίλειο του Βελγίου, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Ιρλανδία, η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ιταλική Δημοκρατία, η Κυπριακή Δημοκρατία, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, η Μάλτα, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας, η Σλοβακική Δημοκρατία και η Δημοκρατία της Φινλανδίας (τα «κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ» ή τα «μέλη του ΕΜΣ»),

ΔΕΣΜΕΥΟΜΕΝΑ ΝΑ διασφαλίσουν την χρηματοπιστωτική σταθερότητα στη ζώνη του ευρώ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τα συμπεράσματα που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 25 Μαρτίου 2011 περί θεσπίσεως ευρωπαϊκού μηχανισμού σταθερότητας,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

- (1) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε στις 17 Δεκεμβρίου 2010 για την ανάγκη θέσπισης μόνιμου μηχανισμού σταθερότητας από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας («ΕΜΣ») θα αναλάβει το έργο το οποίο διεκπεραιώνουν επί του παρόντος η Ευρωπαϊκή Διευκόλυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΕΔΧΣ») και ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης («ΕΜΧΣ») παρέχοντας, όπου είναι αναγκαίο, χρηματοπιστωτική συνδρομή σε κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ.

- (2) Στις 25 Μαρτίου 2011, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2011/199/ΕΕ που τροποποιεί το άρθρο 136 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ<sup>1</sup> με την οποία προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος στο άρθρο 136: «Τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ μπορούν να θεσπίσουν μηχανισμό σταθερότητας ο οποίος θα ενεργοποιείται εφόσον κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να διασφαλίζεται η σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Η παροχή τυχόν απαιτούμενης χρηματοπιστωτικής συνδρομής δυνάμει του μηχανισμού θα υπόκειται σε αυστηρούς όρους».
- (3) Προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της χρηματοπιστωτικής συνδρομής και να αποτραπεί ο κίνδυνος μετάδοσης μιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ συμφώνησαν στις 21 Ιουλίου του 2011 να «αυξηθεί η ευελιξία του ΕΜΣ με επιβολή κατάλληλων προϋποθέσεων».
- (4) Η αυστηρή τήρηση του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ενοποιημένης μακροοικονομικής εποπτείας, ιδιαίτερα του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, του πλαισίου μακροοικονομικών ανισορροπιών και των κανόνων οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να εξακολουθήσει να αποτελεί την πρώτη γραμμή άμυνας έναντι καταστάσεων κρίσης εμπιστοσύνης που επηρεάζουν τη σταθερότητα της ζώνης του ευρώ.
- (5) Στις 9 Δεκεμβρίου 2011 οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ αποφάσισαν να προχωρήσουν προς μια ισχυρότερη οικονομική ένωση που θα περιλαμβάνει ένα νέο δημοσιονομικό συμβόλαιο και ενισχυμένο συντονισμό σε θέματα οικονομικής πολιτικής και θα εφαρμοστεί μέσω διεθνούς συμφωνίας, της Συνθήκης για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση («ΣΣΣΔ»). Η ΣΣΣΔ θα βοηθήσει στην ανάπτυξη στενότερης συνεργασίας εντός της ζώνης του ευρώ, με σκοπό να διασφαλιστεί βιώσιμη, υγιή και εύρωστη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, και επομένως αντιμετωπίζει μία από τις κύριες αιτίες της χρηματοοικονομικής αστάθειας. Η παρούσα συνθήκη και η ΣΣΣΔ αλληλοσυμπληρώνονται στην ενίσχυση της οικονομικής ευθύνης και αλληλεγγύης εντός της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Αναγνωρίζεται και συμφωνείται ότι η χρηματοπιστωτική συνδρομή στο πλαίσιο νέων προγραμμάτων υπό τον ΕΣΜ θα παρέχεται υπό την προϋπόθεση, από 1ης Μαρτίου 2013, της κύρωσης της ΣΣΣΔ από το ενδιαφερόμενο μέλος του ΕΣΜ και, αφότου λήξει η προθεσμία μεταφοράς του άρθρου 3 παράγραφος 2 της ΣΣΣΔ, της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του εν λόγω άρθρου.
- (6) Δεδομένης της ισχυρής αλληλεξάρτησης εντός της ζώνης του ευρώ, τυχόν σοβαροί κίνδυνοι για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Συνεπώς, ο ΕΜΣ μπορεί να παρέχει στήριξη σταθερότητας βάσει αυστηρών όρων, κατάλληλων για το επιλεγμένο μέσο χρηματοπιστωτικής συνδρομής, εφόσον είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της και των κρατών μελών της. Η αρχική μέγιστη δανειοδοτική ικανότητα του ΕΜΣ ορίζεται σε 500.000.000.000 EUR, συμπεριλαμβανομένης της εκκρεμούς στήριξης σταθερότητας της ΕΔΧΣ. Η επάρκεια της ενοποιημένης μέγιστης δανειοδοτικής ικανότητας του ΕΜΣ και της ΕΔΧΣ, εντούτοις, θα επαναξιολογηθεί πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συνθήκης. Εάν είναι απαραίτητο, θα αυξηθεί από το συμβούλιο διοικητών του ΕΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 10, μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συνθήκης.

- (7) Όλα τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ θα γίνουν μέλη του ΕΜΣ. Ως επακόλουθο της προσχώρησής του στη ζώνη του ευρώ, ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να καθίσταται μέλος του ΕΜΣ με πλήρη δικαιώματα και υποχρεώσεις, όπως ισχύει και για τα συμβαλλόμενα μέρη.
- (8) Ο ΕΜΣ θα συνεργάζεται πολύ στενά με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ») για την παροχή στήριξης σταθερότητας. Θα επιδιώκεται η ενεργή συμμετοχή του ΔΝΤ, τόσο σε τεχνικό όσο και χρηματοοικονομικό επίπεδο. Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ που ζητούν χρηματοπιστωτική συνδρομή από τον ΕΜΣ αναμένεται να απευθύνουν, εφόσον είναι δυνατόν, ανάλογο αίτημα και στο ΔΝΤ.
- (9) Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το νόμισμα των οποίων δεν είναι το ευρώ («κράτη μέλη εκτός ζώνης του ευρώ») και συμμετέχουν σε ad hoc βάση μαζί με τον ΕΜΣ σε πράξη στήριξης σταθερότητας για κράτη μέλη της ζώνης ευρώ θα καλούνται να συμμετέχουν, ως παρατηρητές, στις συνεδριάσεις του ΕΜΣ κατά τη συζήτηση της εν λόγω στήριξης σταθερότητας και της παρακολούθησής της. Θα έχουν έγκαιρη πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες και θα ζητείται η γνώμη τους καταλλήλως.
- (10) Στις 20 Ιουνίου 2011, οι εκπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξουσιοδότησαν τα συμβαλλόμενα μέρη της παρούσας συνθήκης να ζητήσουν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») να διεκπεραιώσουν τα καθήκοντα που προβλέπει η Συνθήκη.
- (11) Στη δήλωσή της από 28 Νοεμβρίου 2010, η Ευρωμάδα δήλωσε ότι τυποποιημένες και ταυτόσημες ρήτρες συλλογικής δράσης («ΡΣΔ»), έτσι ώστε να διατηρηθεί η ρευστότητα της αγοράς, θα συμπεριληφθούν στους όρους και τις προϋποθέσεις όλων των νέων κρατικών ομολόγων της ζώνης του ευρώ. Όπως ζητήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 25ης Μαρτίου 2011, οι λεπτομερείς ρυθμίσεις για τη συμπερίληψη των ΡΣΔ στους κρατικούς τίτλους της ζώνης του ευρώ οριστικοποιήθηκαν από την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή.
- (12) Σύμφωνα με την πρακτική του ΔΝΤ, σε εξαιρετικές περιπτώσεις η προσήκουσα και αναλογική συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα εξετάζεται στις περιπτώσεις στις οποίες η στήριξη σταθερότητας παρέχεται συνοδευόμενη από προϋποθέσεις με τη μορφή προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής.
- (13) Ο ΕΜΣ θα παρέχει, όπως το ΔΝΤ, στήριξη σταθερότητας σε μέλος του ΕΜΣ όταν αυτό έχει μειωμένη δυνατότητα ή αντιμετωπίζει κίνδυνο να έχει μειωμένη δυνατότητα τακτικής πρόσβασης στη χρηματοδότηση από τις αγορές. Αντικατοπρίζοντας το γεγονός αυτό, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων δήλωσαν ότι τα δάνεια ΕΜΣ θα απολαύουν καθεστώτος προτιμησιακού πιστωτή όπως και αυτά του ΔΝΤ, αποδεχόμενοι συγχρόνως ότι το καθεστώς προτιμησιακού πιστωτή του ΔΝΤ υπερισχύει έναντι αυτού του ΕΜΣ. Το καθεστώς αυτό θα παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συνθήκης. Στην περίπτωση που χρηματοπιστωτική συνδρομή του ΕΜΣ με τη μορφή δανείων ΕΜΣ έπεται υφιστάμενου κατά την υπογραφή της παρούσας συνθήκης ευρωπαϊκού προγράμματος χρηματοπιστωτικής συνδρομής, ο ΕΜΣ θα απολαύει της ίδιας εξοφλητικής προτεραιότητας με όλα τα υπόλοιπα δάνεια και υποχρεώσεις του μέλους αποδέκτη του ΕΜΣ, με εξαίρεση τα δάνεια του ΔΝΤ.
- (14) Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ θα υποστηρίξουν ισοδύναμο καθεστώς πιστωτή του ΕΜΣ και των άλλων κρατών που δανείζουν σε διμερή βάση, σε συντονισμό με τον ΕΜΣ.

- (15) Οι προϋποθέσεις δανεισμού από τον ΕΜΣ των κρατών μελών που υπόκεινται σε πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 40 της παρούσας συνθήκης, καλύπτουν το κόστος χρηματοδότησης και λειτουργίας του ΕΜΣ και θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τις προϋποθέσεις δανεισμού των Συμφωνιών για Διευκόλυνση Χρηματοπιστωτικής Συνδρομής που έχουν υπογραφεί μεταξύ της ΕΔΧΣ, της Ιρλανδίας και της Central Bank of Ireland (Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας), αφενός, και της ΕΔΧΣ, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας και της Banco de Portugal (Τράπεζα της Πορτογαλίας), αφετέρου.
- (16) Οι διαφορές που αφορούν την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας συνθήκης οι οποίες προκύπτουν μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών ή μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών και του ΕΜΣ θα πρέπει να υπόκεινται στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 273 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ»).
- (17) Η μετά το πρόγραμμα εποπτεία θα ασκείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο που καθορίζεται στα άρθρα 121 και 136 της ΣΛΕΕ,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΣΤΑ ΕΞΗΣ:

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ

### ΑΡΘΡΟ 1 Σύσταση και μέλη

1. Με την παρούσα συνθήκη, τα συμβαλλόμενα μέρη συστήνουν μεταξύ τους διεθνή χρηματοδοτικό οργανισμό, που θα καλείται «Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας» («ΕΜΣ»).
2. Τα συμβαλλόμενα μέρη είναι τα μέλη του ΕΜΣ.

### ΑΡΘΡΟ 2 Νέα μέλη

1. Η συμμετοχή στον ΕΜΣ είναι ανοιχτή στα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την έναρξη ισχύος της απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 140 παράγραφος 2 της «ΣΛΕΕ» για την κατάργηση της παρέκκλισής τους από την υιοθέτηση του ευρώ.
2. Τα νέα μέλη του ΕΜΣ γίνονται δεκτά με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις όπως και τα υφιστάμενα μέλη του ΕΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 44.
3. Κάθε νέο μέλος που προσχωρεί στον ΕΜΣ μετά τη σύστασή του λαμβάνει μερίδια στον ΕΜΣ ως αντάλλαγμα της συνεισφοράς του στο κεφάλαιο, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με την κλείδα κατανομής όπως προβλέπεται στο άρθρο 11.

### ΑΡΘΡΟ 3 Σκοπός

Ο σκοπός του ΕΜΣ είναι η κινητοποίηση της χρηματοδότησης και η παροχή στήριξης σταθερότητας, υπό αυστηρούς όρους, κατάλληλους για το επλεγμένο μέσο χρηματοδοτικής

συνδρομής, προς όφελος των μελών του ΕΜΣ που αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρά προβλήματα χρηματοδότησης, εφόσον είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη της χρηματοοικονομικής σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της και των κρατών μελών της. Προς τον σκοπό αυτό, ο ΕΜΣ έχει το δικαίωμα να αντλεί κεφάλαια με την έκδοση χρηματοπιστωτικών τίτλων ή με τη σύναψη χρηματοοικονομικών ή λοιπών συμφωνιών ή ρυθμίσεων με μέλη του ΕΜΣ, χρηματοοικονομικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

### ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

#### ΑΡΘΡΟ 4

##### Δομή και κανόνες ψηφοφορίας

1. Ο ΕΜΣ διαθέτει συμβούλιο διοικητών και συμβούλιο διευθυντών, καθώς και διευθύνοντα σύμβουλο και λοιπό ειδικό προσωπικό, ανάλογα με τις ανάγκες.
  2. Οι αποφάσεις του συμβουλίου διοικητών και του συμβουλίου διευθυντών λαμβάνονται με αμοιβαία συμφωνία, ειδική πλειοψηφία ή απλή πλειοψηφία όπως διευκρινίζεται στην παρούσα συνθήκη. Για όλες τις αποφάσεις απαιτείται απαρτία 2/3 των μελών με δικαίωμα ψήφου που να αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τα 2/3 των δικαιωμάτων ψήφου.
  3. Η έγκριση μιας απόφασης με αμοιβαία συμφωνία απαιτεί την ομοφωνία των μελών που συμμετέχουν στην ψηφοφορία. Οι αποχές δεν εμποδίζουν τη λήψη απόφασης με αμοιβαία συμφωνία.
  4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, ενεργοποιείται διαδικασία έκτακτης ψηφοφορίας εφόσον τόσο η Επιτροπή όσο και η ΕΚΤ συμπεραίνουν ότι η μη επείγουσα έκδοση μιας απόφασης για τη χορήγηση ή την υλοποίηση χρηματοπιστωτικής συνδρομής, όπως καθορίζεται στα άρθρα 13 έως 18, θα απειλούσε την οικονομική και χρηματοπιστωτική βιωσιμότητα της ζώνης του ευρώ. Η λήψη απόφασης με αμοιβαία συμφωνία από το συμβούλιο διοικητών που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 στοιχεία στ) και ζ) και το συμβούλιο διευθυντών στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας εκτάκτου ανάγκης απαιτεί ειδική πλειοψηφία του 85% των εκπεφρασμένων ψήφων.
- Όταν ενεργοποιείται η κατά το πρώτο εδάφιο διαδικασία εκτάκτου ανάγκης, πραγματοποιείται μεταφορά από το αποθεματικό κεφάλαιο και/ή το καταβεβλημένο κεφάλαιο, προκειμένου να συγκροτηθεί ένα ποσό ασφαλείας με μοναδικό σκοπό την κάλυψη των κινδύνων που προκύπτουν από τη χρηματοπιστωτική συνδρομή που χορηγείται δυνάμει της εν λόγω διαδικασίας εκτάκτου ανάγκης. Το συμβούλιο διοικητών μπορεί να αποφασίσει την ακύρωση του αποθεματικού κεφαλαίου εκτάκτου ανάγκης και να επαναφέρει το ποσό του στο αποθεματικό κεφάλαιο και/ή το καταβεβλημένο κεφάλαιο.
5. Η λήψη απόφασης με ειδική πλειοψηφία απαιτεί ποσοστό 80% των εκπεφρασμένων ψήφων.
  6. Η λήψη απόφασης με απλή πλειοψηφία απαιτεί πλειοψηφία των εκπεφρασμένων ψήφων.
  7. Τα δικαιώματα ψήφου εκάστου μέλους του ΕΜΣ, τα οποία ασκούνται από το πρόσωπο που έχει διορίσει το μέλος ή από τον αντιπρόσωπο αυτού του προσώπου στο συμβούλιο διοικητών ή στο συμβούλιο διευθυντών, ισούνται με τον αριθμό των μεριδίων που του έχουν διανεμηθεί στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο του ΕΜΣ, όπως προβλέπεται στο παράρτημα II.



8. Εάν οιοδήποτε μέλος του ΕΜΣ παραλείψει να καταβάλει μέρος του ποσού που οφείλεται σε σχέση με τις υποχρεώσεις του αναφορικά με μερίδια καταβεβλημένου ή καταβλητέου κεφαλαίου σύμφωνα με τα άρθρα 8, 9 και 10 ή αναφορικά με την αποπληρωμή της χρηματοπιστωτικής συνδρομής βάσει των άρθρων 16 ή 17, το εν λόγω μέλος του ΕΜΣ δεν μπορεί, εφόσον εξακολουθεί η παράλειψη αυτή, να ασκήσει οιοδήποτε από τα δικαιώματα ψήφου τα οποία κατέχει. Τα όρια για τις ψηφοφορίες επαναυπολογίζονται αναλόγως.

#### ΑΡΘΡΟ 5

##### Το συμβούλιο διοικητών

1. Κάθε μέλος του ΕΜΣ ορίζει ένα διοικητή και έναν αναπληρωτή διοικητή. Οι ορισμοί αυτοί είναι ανακλητοί ανά πάσα στιγμή. Ο διοικητής είναι μέλος της κυβέρνησης του εν λόγω μέλους του ΕΜΣ υπεύθυνο για τα οικονομικά θέματα. Ο αναπληρωτής διοικητής έχει πλήρη εξουσία να ενεργεί για λογαριασμό του διοικητή όταν αυτός απουσιάζει.
2. Το συμβούλιο διοικητών αποφασίζει είτε να προεδρεύει ο πρόεδρος της Ευρωομάδας, όπως αναφέρεται στο πρωτόκολλο (αριθ. 14) σχετικά με την Ευρωομάδα που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη ΣΛΕΕ, είτε να εκλέγει μεταξύ των μελών του πρόεδρο και αντιπρόεδρο με διετή θητεία. Ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος έχουν δυνατότητα επανεκλογής. Νέα εκλογή διοργανώνεται χωρίς καθυστέρηση εάν ο αξιωματούχος δεν κατέχει πλέον τη θέση που απαιτείται για να ορισθεί διοικητής.
3. Στις συνεδριάσεις του συμβουλίου διοικητών δύνανται να συμμετέχουν ως παρατηρητές το μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που είναι αρμόδιο για τις οικονομικές και νομοσυντακτικές υποθέσεις και ο Πρόεδρος της ΕΚΤ, καθώς και ο πρόεδρος της Ευρωομάδας (εάν δεν είναι ο πρόεδρος ή διοικητής).
4. Εκπρόσωποι των κρατών μελών τα οποία δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ και συμμετέχουν σε ad hoc βάση μαζί με τον ΕΜΣ σε πράξη στήριξης σταθερότητας για κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ καλούνται επίσης να συμμετέχουν, ως παρατηρητές, στις συνεδριάσεις του συμβουλίου διοικητών κατά τη συζήτηση της εν λόγω στήριξης σταθερότητας και της παρακολούθησής της.
5. Το συμβούλιο διοικητών δύναται να καλεί άλλα πρόσωπα να παρευρίσκονται ως παρατηρητές σε συνεδριάσεις, σε ad hoc βάση, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων ιδρυμάτων ή οργανισμών, όπως το ΔΝΤ.
6. Το συμβούλιο διοικητών λαμβάνει τις ακόλουθες αποφάσεις με αμοιβαία συμφωνία:
  - α) την ακύρωση του αποθεματικού κεφαλαίου εκτάκτου ανάγκης και την επαναφορά του ποσού του στο αποθεματικό κεφάλαιο και/ή το καταβεβλημένο κεφάλαιο, σύμφωνα με το κεφάλαιο 4 παράγραφος 4,
  - β) την έκδοση νέων μετοχών όχι στο άρτιο, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2,
  - γ) τις προσκλήσεις καταβολής κεφαλαίου, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1,
  - δ) τις μεταβολές στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο και την προσαρμογή της μέγιστης δανειοδοτικής ικανότητας του ΕΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1,
  - ε) τη λήψη υπόψη πιθανής επικαιροποίησης της κλειδας για τις εγγραφές στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3, και τις αλλαγές που πρέπει να επέλθουν στο παράρτημα Ι, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 6,

- στ) την παροχή στήριξης σταθερότητας από τον ΕΜΣ, συμπεριλαμβανομένων των όρων οικονομικής πολιτικής όπως αναφέρονται στο κατά το άρθρο 13 παράγραφος 3 μνημόνιο κατανόησης, και τον καθορισμό της επιλογής των μέσων καθώς και των όρων και των προϋποθέσεων χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 18,
  - ζ) την παροχή εντολής προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διαπραγματεύεται, σε συνεργασία με την ΕΚΤ, τους όρους οικονομικής πολιτικής που επισυνάπτονται σε κάθε χρηματοδοτική συνδρομή, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3,
  - η) την αλλαγή στην τιμολογιακή πολιτική και στην τιμολογιακή κατευθυντήρια γραμμή για τη χρηματοπιστωτική συνδρομή, σύμφωνα με το άρθρο 20,
  - θ) την αλλαγή στον κατάλογο των μέσων χρηματοπιστωτικής συνδρομής που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον ΕΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 19,
  - ι) τον καθορισμό των ρυθμίσεων για τη μεταβίβαση της στήριξης της ΕΔΧΣ στον ΕΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 40,
  - ια) την έγκριση της αίτησης συμμετοχής νέων μελών στον ΕΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 44,
  - ιβ) τις προσαρμογές της παρούσας συνθήκης ως άμεση συνέπεια της προσχώρησης νέων μελών, συμπεριλαμβανομένων αλλαγών στην κατανομή του κεφαλαίου μεταξύ μελών του ΕΜΣ και του υπολογισμού της κατανομής αυτής ως άμεσης συνέπειας της προσχώρησης νέου μέλους στον ΕΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 44, και
  - ιγ) την ανάθεση στο συμβούλιο διευθυντών των καθηκόντων που απαριθμούνται στο παρόν άρθρο.
7. Το συμβούλιο διοικητών λαμβάνει τις ακόλουθες αποφάσεις με ειδική πλειοψηφία:
- α) τον καθορισμό των λεπτομερών τεχνικών όρων προσχώρησης νέων μελών στον ΕΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 44,
  - β) εάν θα προεδρεύει ο πρόεδρος της Ευρωομάδας ή την απόφαση για την εκλογή, με ειδική πλειοψηφία, του προέδρου και του αντιπροέδρου του συμβουλίου διοικητών, σύμφωνα με την παράγραφο 2,
  - γ) τον καθορισμό του καταστατικού του ΕΜΣ και του εσωτερικού κανονισμού που εφαρμόζονται στο συμβούλιο διοικητών και συμβούλιο διευθυντών (συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος σύστασης επιτροπών και επικουρικών οργάνων), σύμφωνα με την παράγραφο 9,
  - δ) την κατάρτιση του καταλόγου δραστηριοτήτων ασυμβίβαστων με τα καθήκοντα του διευθυντή ή του αναπληρωτή διευθυντή, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 8,
  - ε) τον διορισμό και την παύση της θητείας του διευθύνοντος συμβούλου, σύμφωνα με το άρθρο 7,
  - στ) τη σύσταση άλλων κεφαλαίων, σύμφωνα με το άρθρο 24,
  - ζ) τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν όσον αφορά την ανάκτηση οφειλής από μέλος του ΕΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφοι 2 και 3,

- η) την έγκριση των ετήσιων λογαριασμών του ΕΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 1,
- θ) τον ορισμό των μελών του συμβουλίου ελεγκτών, σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 1,
- ι) την έγκριση των εξωτερικών ελεγκτών, σύμφωνα με το άρθρο 29,
- ια) την άρση της ασυλίας του προέδρου του συμβουλίου διοικητών, διοικητή, αναπληρωτή διοικητή, διευθυντή, αναπληρωτή διευθυντή ή του διευθύνοντος, σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 2,
- ιβ) τον καθορισμό του φορολογικού καθεστώτος που εφαρμόζεται στο προσωπικό του ΕΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 5,
- ιγ) την απόφαση περί επίλυσης διαφορών, σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 2, και
- ιδ) κάθε άλλη αναγκαία απόφαση που δεν προβλέπεται ρητά στην παρούσα συνθήκη.

8. Ο πρόεδρος συγκαλεί και προεδρεύει των συνεδριάσεων του συμβουλίου διοικητών. Ο αντιπρόεδρος προεδρεύει στις συνεδριάσεις αυτές σε περίπτωση αδυναμίας συμμετοχής του προέδρου.

9. Το συμβούλιο διοικητών θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό και το καταστατικό του ΕΜΣ.

#### ΑΡΘΡΟ 6

##### Το συμβούλιο διευθυντών

1. Κάθε διοικητής ορίζει ένα διευθυντή και έναν αναπληρωτή διευθυντή μεταξύ ατόμων τα οποία διαθέτουν υψηλό επίπεδο ικανοτήτων σε οικονομικά και δημοσιονομικά θέματα. Οι ορισμοί αυτοί είναι ανακλητοί ανά πάσα στιγμή. Ο αναπληρωτής διευθυντής έχει πλήρη εξουσία να ενεργεί για λογαριασμό του διευθυντή κατά την απουσία του.

2. Το μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που είναι αρμόδιο για τις οικονομικές και νομισματικές υποθέσεις και ο Πρόεδρος της ΕΚΤ δύνανται να ορίσουν έκαστος έναν παρατηρητή.

3. Εκπρόσωποι των κρατών μελών τα οποία δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ και συμμετέχουν σε ad hoc βάση μαζί με τον ΕΜΣ σε πράξη χρηματοπιστωτικής συνδρομής για κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ καλούνται επίσης να συμμετέχουν, ως παρατηρητές, στις συνεδριάσεις του συμβουλίου διευθυντών κατά τη συζήτηση της εν λόγω χρηματοπιστωτικής συνδρομής και της παρακολούθησής της.

4. Το συμβούλιο διοικητών δύναται να καλέσει άλλα πρόσωπα να συμμετάσχουν ως παρατηρητές σε συνεδριάσεις σε ad hoc βάση, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων ιδρυμάτων ή οργανισμών.

5. Το συμβούλιο διευθυντών λαμβάνει αποφάσεις με ειδική πλειοψηφία, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συνθήκη. Οι αποφάσεις που πρόκειται να λαμβάνονται βάσει εξουσιοδότησης από το συμβούλιο διοικητών εκδίδονται σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες ψηφοφορίας που καθορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 6 και 7.

6. Με την επιφύλαξη των εξουσιών του συμβουλίου διοικητών όπως ορίζονται στο άρθρο 5, το συμβούλιο διευθυντών διασφαλίζει ότι ο ΕΜΣ διοικείται σύμφωνα με την παρούσα συνθήκη και

το καταστατικό του ΕΜΣ, που υιοθετείται από το συμβούλιο διοικητών. Λαμβάνει αποφάσεις όπως προβλέπεται στην παρούσα συνθήκη ή για τις οποίες έχει εξουσιοδοτηθεί από το συμβούλιο διοικητών.

7. Κάθε κενή θέση στο συμβούλιο διευθυντών πληρούται αμέσως σύμφωνα με την παράγραφο 1.

8. Το συμβούλιο διοικητών καθορίζει τις δραστηριότητες που δεν συμβιβάζονται με τα καθήκοντα του διευθυντή ή του αναπληρωτή διευθυντή, το καταστατικό του ΕΜΣ και τον εσωτερικό κανονισμό του συμβουλίου διευθυντών.

#### ΑΡΘΡΟ 7

##### Διευθύνων σύμβουλος

1. Ο διευθύνων σύμβουλος ορίζεται από το συμβούλιο διοικητών μεταξύ υποψηφίων που έχουν την υπηκοότητα ενός μέλους του ΕΜΣ, σχετική διεθνή πείρα και υψηλό επίπεδο ικανοτήτων σε οικονομικά και δημοσιονομικά θέματα. Ενόσω κατέχει το αξίωμα αυτό, ο διευθύνων σύμβουλος δεν μπορεί να είναι διοικητής ή διευθυντής ή αναπληρωτής αυτών.

2. Η θητεία του διευθύνοντος συμβούλου είναι πενταετής. Δύναται να επανεκλεγεί άπαξ. Ο διευθύνων σύμβουλος παύει, ωστόσο, να ασκεί το αξίωμα, εφόσον το συμβούλιο διοικητών λάβει σχετική απόφαση.

3. Ο διευθύνων σύμβουλος προεδρεύει των συνεδριάσεων του συμβουλίου διευθυντών και συμμετέχει στις συνεδριάσεις του συμβουλίου διοικητών.

4. Ο διευθύνων σύμβουλος είναι προϊστάμενος του προσωπικού του ΕΜΣ. Είναι υπεύθυνος για την οργάνωση, τον διορισμό και την απόλυση των μελών του προσωπικού σύμφωνα με τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης που πρόκειται να θεσπίσει το συμβούλιο διευθυντών.

5. Ο διευθύνων σύμβουλος είναι ο νόμιμος αντιπρόσωπος του ΕΜΣ και διευθύνει, υπό την αιγίδα του συμβουλίου διευθυντών, τις τρέχουσες δραστηριότητες του ΕΜΣ.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

##### ΚΕΦΑΛΑΙΟ

#### ΑΡΘΡΟ 8

##### Εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο

1. Το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 700.000.000.000 EUR. Διαιρείται σε επτά εκατομμύρια μερίδια ονομαστικής αξίας 100.000 EUR έκαστο, που είναι διαθέσιμα προς εγγραφή σύμφωνα με την αρχικά κλείδα κατανομής που προβλέπεται στο άρθρο 11 και υπολογίζεται στο παράρτημα Ι.

2. Το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο χωρίζεται σε μερίδια καταβεβλημένου κεφαλαίου και σε μερίδια καταβλητέου κεφαλαίου. Η αρχική συνολική σωρευτική ονομαστική αξία των μεριδίων καταβεβλημένου κεφαλαίου ανέρχεται σε 80.000.000.000 EUR. Τα αρχικώς εγγεγραμμένα μερίδια του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου εκδίδονται στο άρτιο. Άλλα μερίδια εκδίδονται στο άρτιο, εκτός εάν το συμβούλιο διοικητών αποφασίσει να τα εκδώσει υπό διαφορετικούς όρους σε ειδικές περιστάσεις.

3. Τα μερίδια του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου δεν ενεχυριάζονται ούτε δεσμεύονται καθ' οιονδήποτε τρόπο και δεν μεταβιβάζονται, με εξαίρεση τις μεταβιβάσεις για τους σκοπούς της

υλοποίησης των προσαρμογών της κλείδας κατανομής που προβλέπεται στο άρθρο 11, στον βαθμό που είναι αναγκαίο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η κατανομή των μεριδίων αντιστοιχεί στην προσαρμοσμένη κλείδα.

4. Τα μέλη του ΕΜΣ αναλαμβάνουν αμετακλήτως και άνευ όρων να συνεισφέρουν στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο βάσει της κλείδας κατανομής του στο παράρτημα Ι. Ανταποκρίνονται εγκαίρως σε όλες τις προσκλήσεις καταβολή κεφαλαίου σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα συνθήκη.

5. Η ευθύνη κάθε μέλους του ΕΜΣ περιορίζεται, σε κάθε περίπτωση, στο μερίδιό του στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο στην τιμή έκδοσής του. Κανένα μέλος του ΕΜΣ δεν ευθύνεται, λόγω της ιδιότητάς του αυτής, για υποχρεώσεις του ΕΜΣ. Οι υποχρεώσεις των μελών του ΕΜΣ να συνεισφέρουν στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο σύμφωνα με την παρούσα συνθήκη δεν επηρεάζονται εάν οποιοδήποτε μέλος του ΕΜΣ καταστεί επιλέξιμο για χρηματοπιστωτική συνδρομή από τον ΕΜΣ ή λαμβάνει τέτοια συνδρομή.

#### ΑΡΘΡΟ 9

##### Προσκλήσεις καταβολής κεφαλαίου

1. Το συμβούλιο διοικητών μπορεί να απαιτήσει ανά πάσα στιγμή την καταβολή εγκεκριμένου μη καταβληθέντος κεφαλαίου και να ορίσει κατάλληλη χρονική περίοδο για την καταβολή του από τα μέλη του ΕΜΣ.

2. Το συμβούλιο διευθυντών μπορεί να απαιτήσει την καταβολή εγκεκριμένου μη καταβληθέντος κεφαλαίου με απόφαση που έχει ληφθεί με απλή πλειοψηφία, προκειμένου να αποκατασταθεί το επίπεδο του καταβληθέντος κεφαλαίου, εάν το ποσόν του τελευταίου μειωθεί λόγω απορρόφησης ζημιών κάτω από το επίπεδο που καθορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2, όπως μπορεί να τροποποιηθεί από το συμβούλιο διοικητών βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 10, και να ορίσει κατάλληλη χρονική περίοδο για την καταβολή του από τα μέλη του ΕΜΣ.

3. Ο διευθύνων σύμβουλος ζητεί εγκαίρως την καταβολή μη καταβληθέντος εγκεκριμένου κεφαλαίου, εάν χρειάζεται προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν αδυναμία πληρωμής του ΕΣΜ για οιαδήποτε προγραμματισμένη ή άλλου είδους οφειλή σε πιστωτές του ΕΜΣ. Ο διευθύνων σύμβουλος ενημερώνει το συμβούλιο διευθυντών και το συμβούλιο διοικητών σε περίπτωση τέτοιου είδους πρόσκλησης καταβολής. Όταν διαπιστώνεται πιθανή έλλειψη κεφαλαίων του ΕΜΣ, ο διευθύνων σύμβουλος προβαίνει στις εν λόγω προσκλήσεις καταβολής το συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι ο ΕΜΣ διαθέτει επαρκή κεφάλαια ώστε να ανταποκριθεί στις οφειλές του προς τους πιστωτές κατά την ημερομηνία λήξεώς τους. Τα μέλη του ΕΜΣ αναλαμβάνουν αμετακλήτως και άνευ όρων να ανταποκριθούν σε οιαδήποτε πρόσκληση καταβολής απαιτητού κεφαλαίου την οποία θα τους απευθύνει ο διευθύνων σύμβουλος σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο. Η εν λόγω καταβολή πραγματοποιείται εντός επτά ημερών από την παραλαβή.

4. Το συμβούλιο διευθυντών θεσπίζει τους λεπτομερείς όρους και τις προϋποθέσεις που εφαρμόζονται στις προσκλήσεις καταβολής κεφαλαίου σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

#### ΑΡΘΡΟ 10

##### Αλλαγές στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο

1. Το συμβούλιο διοικητών επανεξετάζει τακτικά και τουλάχιστον ανά πενταετία τη μέγιστη δανειοδοτική ικανότητα και την επάρκεια του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου του ΕΜΣ. Δύναται να αποφασίσει να αλλάξει το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο και να τροποποιήσει αναλόγως το άρθρο 8 και το παράρτημα ΙΙ. Η εν λόγω απόφαση αρχίζει να ισχύει αφού τα μέλη του ΕΜΣ έχουν κοινοποιήσει στον θεματοφύλακα την ολοκλήρωση των εφαρμοστέων εθνικών διαδικασιών τους. Τα νέα μερίδια κατανέμονται στα μέλη του ΕΜΣ σύμφωνα με την κλείδα κατανομής που προβλέπεται στο άρθρο 11 και στο παράρτημα Ι.
2. Το συμβούλιο διευθυντών θεσπίζει τους λεπτομερείς όρους και τις προϋποθέσεις που εφαρμόζονται σε κάθε αλλαγή κεφαλαίου σύμφωνα με την παράγραφο 1.
3. Με την προσχώρηση κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον ΕΜΣ ως νέο μέλος, το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο του ΕΜΣ αυξάνεται αυτόματα με τον πολλαπλασιασμό των αντίστοιχων ποσών που ισχύουν τη στιγμή εκείνη επί τον λόγο, εντός της προσαρμοσμένης κλείδας κατανομής που προβλέπεται στο άρθρο 11, μεταξύ της στάθμισης του νέου μέλους του ΕΜΣ και της στάθμισης των υφιστάμενων μελών του ΕΜΣ.

#### ΑΡΘΡΟ 11 Κλείδα κατανομής

1. Η κλείδα κατανομής για την εγγραφή στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο του ΕΜΣ βασίζεται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3, στην κλείδα για την εγγραφή των εθνικών κεντρικών τραπεζών των μελών του ΕΜΣ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 29 του πρωτοκόλλου (αριθ. 4) για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («καταστατικό του ΕΣΚΤ») που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη ΣΛΕΕ.
2. Η αρχική κλείδα κατανομής για την εγγραφή του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου του ΕΜΣ διευκρινίζεται στο παράρτημα Ι.
3. Η κλείδα κατανομής για την εγγραφή του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου του ΕΜΣ προσαρμόζεται:
  - α) όταν ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθίσταται νέο μέλος του ΕΜΣ και αυξάνεται αυτόματα το εγκεκριμένο κεφάλαιο του ΕΜΣ, όπως διευκρινίζεται στο άρθρο 10 παράγραφος 3, ή
  - β) όταν λήγει η δωδεκαετής προσωρινή διόρθωση που εφαρμόζεται σε μέλος του ΕΜΣ και έχει καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 42.
4. Το συμβούλιο διοικητών δύναται να αποφασίσει να λάβει υπόψη πιθανές επικαιροποιήσεις της κλείδας για την εγγραφή του κεφαλαίου της ΕΚΤ που αναφέρεται στην παράγραφο 1 όταν η κλείδα κατανομής προσαρμόζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 ή όταν υπάρχει αλλαγή στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο, όπως διευκρινίζεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1.
5. Όταν προσαρμοστεί η κλείδα κατανομής για την εγγραφή του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου του ΕΜΣ, τα μέλη του ΕΜΣ μεταβιβάζουν μεταξύ τους εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο στον βαθμό που είναι αναγκαίος για να διασφαλιστεί ότι η κατανομή του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου αντιστοιχεί στην προσαρμοσμένη κλείδα.

6. Το παράρτημα Ι τροποποιείται με απόφαση του συμβουλίου διοικητών μετά από κάθε προσαρμογή που αναφέρεται στο παρόν άρθρο.
7. Το συμβούλιο διευθυντών λαμβάνει όλα τα υπόλοιπα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

##### ΑΡΘΡΟ 12 Αρχές

1. Εφόσον είναι απαραίτητο για τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της και των κρατών μελών της, ο ΕΜΣ δύναται να παρέχει στήριξη σταθερότητας σε μέλος του ΕΜΣ, κάτω από αυστηρούς όρους, κατάλληλους για το επιλεγμένο μέσο χρηματοπιστωτικής συνδρομής. Οι εν λόγω όροι μπορούν να καλύπτουν το φάσμα από ένα πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής έως τη συνεχή τήρηση προκαθορισμένων όρων επιλεξιμότητας.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 19, η στήριξη σταθερότητας του ΕΜΣ μπορεί να παρέχεται με τα μέσα που προβλέπονται στα άρθρα 14 έως 18.
3. Από 1ης Ιανουαρίου 2013, σε όλα τα νέα κρατικά χρεόγραφα της ζώνης του ευρώ με προθεσμία λήξης άνω του έτους θα περιλαμβάνονται ρήτρες συλλογικής δράσης με τρόπο που να διασφαλίζει ότι οι νομικές τους συνέπειες είναι अपαράλλακτες.

##### ΑΡΘΡΟ 13 Διαδικασία για τη χορήγηση στήριξης σταθερότητας

1. Μέλος του ΕΜΣ μπορεί να ζητήσει στήριξη σταθερότητας με αίτηση προς τον πρόεδρο του συμβουλίου διοικητών. Η εν λόγω αίτηση αναφέρει τα μέσα χρηματοπιστωτικής συνδρομής που πρέπει να εξεταστούν. Με την παραλαβή της αίτησης, ο πρόεδρος του συμβουλίου διοικητών αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με την ΕΚΤ, τα ακόλουθα:
  - α) να εκτιμήσει την ύπαρξη κινδύνου για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της ή των κρατών μελών της, εκτός εάν η ΕΚΤ έχει ήδη υποβάλει σχετική ανάλυση βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 2,
  - β) να εκτιμήσει εάν το δημόσιο χρέος είναι βιώσιμο. Εφόσον κρίνεται χρήσιμο και εφικτό, η εν λόγω εκτίμηση αναμένεται να διενεργείται από κοινού με το ΔΝΤ,
  - γ) να εκτιμήσει τις πραγματικές ή δυνητικές ανάγκες χρηματοδότησης του συγκεκριμένου μέλους του ΕΜΣ.
2. Βάσει της αίτησης του κράτους μέλους του ΕΜΣ και της κατά την παράγραφο 1 εκτίμησης, το συμβούλιο διοικητών δύναται να αποφασίσει να χορηγήσει, κατ' αρχήν, στήριξη σταθερότητας στο ενδιαφερόμενο μέλος του ΕΜΣ με τη μορφή διευκόλυνσης χρηματοπιστωτικής συνδρομής.
3. Εάν εκδοθεί απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 2, το συμβούλιο διοικητών αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή- σε συνεργασία με την ΕΚΤ και, εφόσον είναι εφικτό, από κοινού με το ΔΝΤ - να διαπραγματευθεί με το ενδιαφερόμενο μέλος του ΕΜΣ μνημόνιο κατανόησης («ΜΚ») όπου θα περιγράφονται αναλυτικά οι όροι που θα συνδέονται με τη διευκόλυνση χρηματοπιστωτικής συνδρομής. Το περιεχόμενο του ΜΚ αντικατοπτρίζει τις αδυναμίες που πρέπει

να αντιμετωπιστούν και το μέσο χρηματοπιστωτικής συνδρομής που έχει επιλεγεί. Παράλληλα, ο διευθύνων σύμβουλος του ΕΜΣ καταρτίζει πρόταση συμφωνίας για διευκόλυνση χρηματοπιστωτικής συνδρομής, περιλαμβάνοντας τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης, καθώς και την επιλογή των μέσων, που υποβάλλεται στο συμβούλιο διοικητών προς έγκριση.

Το ΜΚ συνάδει πλήρως με τα μέτρα συντονισμού των οικονομικών πολιτικών που προβλέπονται στη ΣΛΕΕ, ιδίως με τυχόν πράξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε γνώμης, προειδοποίησης, σύστασης ή απόφασης απευθυνόμενης στο ενδιαφερόμενο μέλος του ΕΜΣ.

4. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπογράφει το ΜΚ εξ ονόματος του ΕΜΣ, υπό τον όρο της προηγούμενης τήρησης των προϋποθέσεων που καθορίζονται στην παράγραφο 3 και της προηγούμενης έγκρισης από το συμβούλιο διοικητών.

5. Το συμβούλιο διευθυντών εγκρίνει τη συμφωνία για διευκόλυνση χρηματοπιστωτικής συνδρομής στην οποία παρουσιάζονται αναλυτικά οι χρηματοοικονομικές πτυχές της στήριξης σταθερότητας που πρόκειται να χορηγηθεί και, κατά περίπτωση, την εκταμίευση της πρώτης δόσης της συνδρομής.

6. Ο ΕΜΣ θεσπίζει κατάλληλο σύστημα προειδοποίησης για να εξασφαλίσει ότι λαμβάνει εγκαίρως οποιοδήποτε αποπληρωμές οφείλει το μέλος του ΕΜΣ στο πλαίσιο της στήριξης σταθερότητας.

7. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή - σε συνεργασία με την ΕΚΤ και, εφόσον είναι εφικτό, από κοινού με το ΔΝΤ - επιφορτίζεται με την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τους όρους που συνοδεύουν τη διευκόλυνση χρηματοπιστωτικής συνδρομής.

#### ΑΡΘΡΟ 14

##### Προληπτική χρηματοπιστωτική συνδρομή του ΕΜΣ

1. Το συμβούλιο διοικητών μπορεί να αποφασίσει τη χορήγηση προληπτικής χρηματοπιστωτικής συνδρομής με τη μορφή προληπτικού πιστωτικού ορίου υπό όρους ή με τη μορφή πιστωτικού ορίου με ενισχυμένους όρους σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1.

2. Οι όροι που συνδέονται με την προληπτική χρηματοπιστωτική συνδρομή του ΕΜΣ παρουσιάζονται αναλυτικά στο ΜΚ, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3.

3. Οι χρηματοοικονομικοί όροι και προϋποθέσεις της προληπτικής χρηματοπιστωτικής συνδρομής του ΕΜΣ καθορίζονται σε συμφωνία για διευκόλυνση προληπτικής χρηματοπιστωτικής συνδρομής, που πρέπει να υπογραφεί από τον διευθύνοντα σύμβουλο.

4. Το συμβούλιο διευθυντών εγκρίνει τις λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής της προληπτικής χρηματοπιστωτικής συνδρομής του ΕΜΣ.

5. Το συμβούλιο διευθυντών αποφασίζει με αμοιβαία συμφωνία, βάσει πρότασης του διευθύνοντος συμβούλου και αφού λάβει έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 7, εάν θα πρέπει να διατηρηθεί το πιστωτικό όριο.

6. Αφού το κράτος μέλος του ΕΜΣ έχει αντλήσει κεφάλαια για πρώτη φορά (μέσω δανείου ή με αγορά τίτλων στην πρωτογενή αγορά), το συμβούλιο διευθυντών αποφασίζει με αμοιβαία συμφωνία, βάσει πρότασης του διευθύνοντος συμβούλου και βασιζόμενο σε αξιολόγηση που



διενεργεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με την ΕΚΤ, εάν το πιστωτικό όριο εξακολουθεί να είναι επαρκές ή εάν χρειάζεται άλλη μορφή χρηματοπιστωτικής συνδρομής.

#### ΑΡΘΡΟ 15

##### Χρηματοπιστωτική συνδρομή για την ανακεφαλαιοποίηση χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων κράτους μέλους του ΕΜΣ

1. Το συμβούλιο διοικητών μπορεί να αποφασίσει τη χορήγηση χρηματοπιστωτικής συνδρομής μέσω δανείων σε κράτος μέλος του ΕΜΣ για τον συγκεκριμένο σκοπό της ανακεφαλαιοποίησης των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων στο εν λόγω κράτος μέλος του ΕΜΣ.
2. Οι όροι που συνδέονται με χρηματοπιστωτική συνδρομή για την ανακεφαλαιοποίηση χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων ενός κράτους μέλους του ΕΜΣ παρουσιάζονται αναλυτικά στο ΜΚ, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3.
3. Με την επιφύλαξη των άρθρων 107 και 108 της ΣΛΕΕ, οι χρηματοοικονομικοί όροι και προϋποθέσεις χρηματοπιστωτικής συνδρομής για την ανακεφαλαιοποίηση χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων ενός κράτους μέλους του ΕΜΣ καθορίζονται σε συμφωνία για διευκόλυνση χρηματοπιστωτικής συνδρομής, που πρέπει να υπογραφεί από τον διευθύνοντα σύμβουλο.
4. Το συμβούλιο διευθυντών εγκρίνει τις αναλυτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις λεπτομέρειες εφαρμογής χρηματοπιστωτικής συνδρομής για την ανακεφαλαιοποίηση χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων ενός κράτους μέλους του ΕΜΣ.
5. Κατά περίπτωση, το συμβούλιο διευθυντών αποφασίζει με αμοιβαία συμφωνία, βάσει πρότασης του διευθύνοντος συμβούλου και αφού λάβει έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 7, την εκταμίευση των δόσεων της χρηματοπιστωτικής συνδρομής που έπονται της πρώτης δόσης.

#### ΑΡΘΡΟ 16

##### Δανειοδότηση από τον ΕΜΣ

1. Το συμβούλιο διοικητών δύναται να αποφασίσει να χορηγήσει χρηματοπιστωτική συνδρομή με τη μορφή δανείου σε μέλος του ΕΜΣ, σύμφωνα με το άρθρο 12.
2. Οι όροι που συνδέονται με τα δάνεια ΕΜΣ περιέχονται σε πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής που παρουσιάζεται αναλυτικά στο ΜΚ, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3.
3. Οι χρηματοοικονομικοί όροι και οι προϋποθέσεις κάθε δανείου ΕΜΣ καθορίζονται σε συμφωνία για διευκόλυνση χρηματοπιστωτικής συνδρομής, που πρέπει να υπογραφεί από τον διευθύνοντα σύμβουλο.
4. Το συμβούλιο διευθυντών εγκρίνει τις αναλυτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις λεπτομέρειες εφαρμογής των δανείων ΕΜΣ.
5. Το συμβούλιο διευθυντών αποφασίζει με αμοιβαία συμφωνία, βάσει πρότασης του διευθύνοντος συμβούλου και αφού λάβει έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 7, την εκταμίευση των δόσεων της χρηματοπιστωτικής συνδρομής που έπονται της πρώτης δόσης.

#### ΑΡΘΡΟ 17

##### Μηχανισμός στήριξης πρωτογενών αγορών

1. Το συμβούλιο διοικητών μπορεί να αποφασίσει την αγορά ομολόγων μέλους του ΕΜΣ στην πρωτογενή αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 12 και με σκοπό τη μεγιστοποίηση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας της χρηματοπιστωτικής συνδρομής.
2. Οι όροι που συνδέονται με τον μηχανισμό στήριξης πρωτογενών αγορών παρουσιάζονται αναλυτικά στο ΜΚ, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3.
3. Οι χρηματοοικονομικοί όροι και προϋποθέσεις διενέργειας της αγοράς ομολόγων καθορίζονται σε συμφωνία για διευκόλυνση χρηματοπιστωτικής συνδρομής, που πρέπει να υπογραφεί από τον διευθύνοντα σύμβουλο.
4. Το συμβούλιο διευθυντών εγκρίνει τις λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές για τις ρυθμίσεις εφαρμογής του μηχανισμού στήριξης πρωτογενών αγορών.
5. Το συμβούλιο διευθυντών αποφασίζει με αμοιβαία συμφωνία, βάσει πρότασης του διευθύνοντος συμβούλου και αφού λάβει έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 7, την εκταμίευση χρηματοπιστωτικής συνδρομής προς δικαιούχο κράτος μέλος μέσω πράξεων στην πρωτογενή αγορά.

#### ΑΡΘΡΟ 18

##### Μηχανισμός στήριξης δευτερογενών αγορών

1. Το συμβούλιο διοικητών μπορεί να αποφασίσει διευθετήσεις για πράξεις στη δευτερογενή αγορά σε σχέση με τα ομόλογα μέλους του ΕΜΣ σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1.
2. Οι αποφάσεις για παρεμβάσεις στη δευτερογενή αγορά με σκοπό την αντιμετώπιση των κινδύνων μετάδοσης λαμβάνονται με βάση ανάλυση της ΕΚΤ που θα αναγνωρίζει την ύπαρξη έκτακτων συνθηκών στη χρηματοοικονομική αγορά και κινδύνων για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.
3. Οι όροι που συνδέονται με τον μηχανισμό στήριξης δευτερογενών αγορών παρουσιάζονται αναλυτικά στο ΜΚ, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3.
4. Οι χρηματοοικονομικοί όροι και προϋποθέσεις υπό τους οποίους πρέπει να διενεργούνται οι πράξεις στη δευτερογενή αγορά καθορίζονται σε συμφωνία για διευκόλυνση χρηματοπιστωτικής συνδρομής, που πρέπει να υπογραφεί από τον διευθύνοντα σύμβουλο.
5. Το συμβούλιο διευθυντών εγκρίνει τις λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές για τις ρυθμίσεις εφαρμογής του μηχανισμού στήριξης δευτερογενών αγορών.
6. Το συμβούλιο διευθυντών αποφασίζει με αμοιβαία συμφωνία, βάσει πρότασης του διευθύνοντος συμβούλου, την έναρξη πράξεων στη δευτερογενή αγορά.

#### ΑΡΘΡΟ 19

##### Επανεξέταση του καταλόγου των μέσων χρηματοπιστωτικής συνδρομής

Το συμβούλιο διοικητών δύναται να επανεξετάσει τον κατάλογο των μέσων χρηματοπιστωτικής συνδρομής που προβλέπονται στα άρθρα 14 έως 18 και να αποφασίσει να επιφέρει αλλαγές.

#### ΑΡΘΡΟ 20

##### Πολιτική τιμολόγησης

1. Κατά τη χορήγηση στήριξης σταθερότητας, ο ΕΜΣ έχει ως στόχο την πλήρη κάλυψη του χρηματοδοτικού και του λειτουργικού κόστους του και προσθέτει ένα εύλογο περιθώριο.
2. Για όλα τα μέσα χρηματοπιστωτικής συνδρομής, η τιμολόγηση παρουσιάζεται αναλυτικά σε κατευθυντήρια γραμμή τιμολόγησης, η οποία εγκρίνεται από το συμβούλιο διοικήτων.
3. Το συμβούλιο διοικήτων μπορεί να επανεξετάζει την πολιτική τιμολόγησης.

#### ΑΡΘΡΟ 21

##### Δανειοληπτικές δραστηριότητες

1. Ο ΕΜΣ εξουσιοδοτείται να δανειζεται στις κεφαλαιαγορές από τράπεζες, χρηματοοικονομικούς οργανισμούς ή άλλα πρόσωπα ή ιδρύματα για την εκπλήρωση του σκοπού του.
2. Οι ρυθμίσεις των δανειοληπτικών πράξεων καθορίζονται από τον διευθύνοντα σύμβουλο, σε συμφωνία με τις λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζει το συμβούλιο διευθυντών.
3. Ο ΕΜΣ χρησιμοποιεί κατάλληλα εργαλεία διαχείρισης κινδύνου, τα οποία επανεξετάζονται τακτικά από το συμβούλιο διευθυντών.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

##### ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

#### ΑΡΘΡΟ 22

##### Επενδυτική πολιτική

1. Ο διευθύνων σύμβουλος εφαρμόζει συνετή επενδυτική πολιτική για τον ΕΜΣ προκειμένου να εξασφαλίσει την υψηλότερη αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητάς του, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που θα θεσπιστούν και θα επανεξετάζονται τακτικά από το συμβούλιο διευθυντών. Ο ΕΜΣ έχει δικαίωμα να χρησιμοποιεί μέρος των αποδόσεων του χαρτοφυλακίου των επενδύσεων για την κάλυψη των λειτουργικών και διοικητικών του δαπανών.
2. Οι πράξεις του ΕΜΣ είναι σύμφωνες με τις αρχές της υγιούς οικονομικής διαχείρισης και της ορθής διαχείρισης του κινδύνου.

#### ΑΡΘΡΟ 23

##### Πολιτική σε θέματα μερισμάτων

1. Το συμβούλιο διευθυντών δύναται να αποφασίσει, με απλή πλειοψηφία, να διανείμει μέρισμα στα μέλη του ΕΣΜ, εφόσον το ποσό του καταβεβλημένου κεφαλαίου και του αποθεματικού κεφαλαίου υπερβαίνει το επίπεδο που απαιτείται για τη διατήρηση της δανειοδοτικής ικανότητας του ΕΜΣ και εφόσον δεν απαιτούνται οι πρόσοδοι από τις επενδύσεις για να αποφευχθούν οι υστερήσεις πληρωμών προς τους πιστωτές. Τα μερίσματα διανέμονται κατ' αναλογία προς τις συνεισφορές στο καταβεβλημένο κεφάλαιο, λαμβανομένης υπόψη της πιθανής επιτάχυνσης που αναφέρεται στο άρθρο 41 παράγραφος 3.
2. Εφόσον ο ΕΜΣ δεν έχει χορηγήσει χρηματοπιστωτική συνδρομή σε κάποιο από τα μέλη του, οι πρόσοδοι από την επένδυση του καταβληθέντος κεφαλαίου του ΕΜΣ επιστρέφονται στα μέλη του ΕΜΣ σύμφωνα με τις αντίστοιχες συνεισφορές τους στο καταβληθέν κεφάλαιο, μετά από αφαίρεση των λειτουργικών εξόδων, υπό την προϋπόθεση ότι η σκοπούμενη πραγματική δανειοδοτική ικανότητα είναι πλήρως διαθέσιμη.

3. Ο διευθύνων σύμβουλος εφαρμόζει τη μερισματική πολιτική για τον ΕΜΣ σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζει το συμβούλιο διευθυντών.

#### ΑΡΘΡΟ 24

##### Αποθεματικό και λοιπά κεφάλαια

1. Το συμβούλιο διοικητών συστήνει αποθεματικό κεφάλαιο και, κατά περίπτωση, άλλα κεφάλαια.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 23, τα καθαρά έσοδα που δημιουργούνται από τις δραστηριότητες του ΕΜΣ και οι πρόσδοι από τις οικονομικές κυρώσεις στα μέλη του ΕΜΣ στο πλαίσιο της διαδικασίας πολυμερούς εποπτείας, της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και της διαδικασίας διόρθωσης των μακροοικονομικών ανισορροπιών δυνάμει της ΣΛΕΕ τροφοδοτούν ένα αποθεματικό κεφάλαιο.
3. Οι πόροι του αποθεματικού κεφαλαίου επενδύονται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζονται από το συμβούλιο διευθυντών.
4. Το συμβούλιο διευθυντών θεσπίζει κανόνες οι οποίοι είναι αναγκαίοι για τη σύσταση, τη διαχείριση και τη χρήση άλλων κεφαλαίων.

#### ΑΡΘΡΟ 25

##### Κάλυψη ζημιών

1. Οι ζημιές από πράξεις του ΕΣΜ καταλογίζονται:
  - α) πρώτον, στο αποθεματικό κεφάλαιο,
  - β) δεύτερον, στο καταβεβλημένο κεφάλαιο, και
  - γ) τέλος, σε ένα κατάλληλο ποσόν του εγκεκριμένου μη καταβεβλημένου κεφαλαίου, το οποίο καθίσταται απαιτητό σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3.
2. Εάν μέλος του ΕΜΣ αδυνατεί να καλύψει την απαιτούμενη πληρωμή μετά από σχετική πρόσκληση καταβολής κεφαλαίου σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφοι 2 ή 3, απευθύνεται αναθεωρημένη αυξημένη απαίτηση καταβολής κεφαλαίου σε όλα τα μέλη του ΕΜΣ με σκοπό να διασφαλιστεί ότι ο ΕΜΣ λαμβάνει το συνολικό ποσό του αναγκαίου καταβεβλημένου κεφαλαίου. Το συμβούλιο διοικητών αποφασίζει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλιστεί ότι το σχετικό μέλος του ΕΜΣ ρυθμίζει την οφειλή του στον ΕΜΣ εντός εύλογης προθεσμίας. Το συμβούλιο διοικητών δικαιούται να απαιτήσει πληρωμή τόκων υπερημερίας για το οφειλόμενο ποσό.
3. Όταν μέλος του ΕΜΣ ρυθμίζει το χρέος του έναντι του ΕΜΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 2, το πλεόνασμα κεφαλαίου επιστρέφεται στα υπόλοιπα μέλη του ΕΜΣ σύμφωνα με κανόνες που θεσπίζονται από το συμβούλιο διοικητών.

#### ΑΡΘΡΟ 26

##### Προϋπολογισμός

Το συμβούλιο διευθυντών εγκρίνει ετησίως τον προϋπολογισμό του ΕΜΣ.

#### ΑΡΘΡΟ 27

## Ετήσιοι λογαριασμοί

1. Το συμβούλιο διοικητών εγκρίνει τους ετήσιους λογαριασμούς του ΕΜΣ.
2. Ο ΕΜΣ δημοσιεύει ετήσια έκθεση που περιλαμβάνει ελεγχθέν αντίγραφο των λογαριασμών του και κυκλοφορεί στα μέλη του ΕΜΣ τριμηνιαία ανακεφαλαιωτική κατάσταση της οικονομικής του θέσης και κατάσταση αποτελεσμάτων στην οποία παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του.

## ΑΡΘΡΟ 28

## Εσωτερικός έλεγχος

Θεσπίζεται λειτουργία εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

## ΑΡΘΡΟ 29

## Εξωτερικός έλεγχος

Οι λογαριασμοί του ΕΜΣ ελέγχονται από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές τους οποίους εγκρίνει το συμβούλιο διοικητών και οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την πιστοποίηση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων. Οι εξωτερικοί ελεγκτές είναι πλήρως εξουσιοδοτημένοι να εξετάζουν όλα τα βιβλία και τους λογαριασμούς του ΕΜΣ καθώς και να ενημερώνονται πλήρως σχετικά με τις συναλλαγές του.

## ΑΡΘΡΟ 30

## Συμβούλιο ελεγκτών

1. Το συμβούλιο ελεγκτών αποτελείται από πέντε μέλη που διορίζονται από το συμβούλιο διοικητών βάσει των ικανοτήτων τους σε ελεγκτικά και χρηματοοικονομικά ζητήματα και περιλαμβάνει δύο μέλη από τα ανώτατα ελεγκτικά όργανα των μελών του ΕΜΣ - με εναλλαγή μεταξύ των μελών - και ένα από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.
2. Τα μέλη του συμβουλίου ελεγκτών είναι ανεξάρτητα. Δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν οδηγίες από τα όργανα διακυβέρνησης του ΕΜΣ, τα μέλη του ΕΜΣ ή οποιονδήποτε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα.
3. Το συμβούλιο ελεγκτών διενεργεί ανεξάρτητους ελέγχους. Επιθεωρεί τους λογαριασμούς του ΕΜΣ και επαληθεύει την ορθότητα των επιχειρησιακών λογαριασμών και του ισολογισμού. Έχει πλήρη πρόσβαση σε οποιοδήποτε έγγραφο του ΕΜΣ απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων του.
4. Το συμβούλιο ελεγκτών μπορεί να πληροφορεί ανά πάσα στιγμή το συμβούλιο διευθυντών για τα πορίσματά του. Συντάσσει, σε ετήσια βάση, έκθεση που υποβάλλεται στο συμβούλιο διοικητών.
5. Το συμβούλιο διοικητών μεριμνά ώστε στην ετήσια έκθεση να έχουν πρόσβαση τα εθνικά κοινοβούλια και τα ανώτατα ελεγκτικά όργανα των μελών του ΕΜΣ και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.
6. Κάθε θέμα σχετικό με το παρόν άρθρο καλύπτεται αναλυτικά στους εσωτερικούς κανονισμούς του ΕΜΣ.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

### ΑΡΘΡΟ 31 Τόπος

1. Ο ΕΜΣ έχει την έδρα και τα κεντρικά του γραφεία στο Λουξεμβούργο.
2. Ο ΕΜΣ μπορεί να ιδρύσει γραφείο συνδέσμου στις Βρυξέλλες.

### ΑΡΘΡΟ 32

#### Νομικό καθεστώς, προνόμια και ασυλίες

1. Για να είναι σε θέση ο ΕΜΣ να εκπληρώνει τον σκοπό του, παρέχονται στον ΕΜΣ στο έδαφος κάθε μέλους του ΕΜΣ το νομικό καθεστώς και τα προνόμια και ασυλίες που προσδιορίζονται στο παρόν άρθρο. Ο ΕΜΣ επιδιώκει να αποκτήσει αναγνώριση του νομικού καθεστώτος και των προνομίων και ασυλιών του σε άλλα εδάφη στα οποία ασκεί δραστηριότητες ή διατηρεί περιουσιακά στοιχεία.
2. Ο ΕΜΣ διαθέτει πλήρη νομική προσωπικότητα· έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα:
  - α) να αποκτά και να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία,
  - β) να συμβάλλεται,
  - γ) να είναι διάδικος και
  - δ) να συνάπτει συμφωνία και/ή πρωτόκολλα για την έδρα, όποτε είναι αναγκαίο, για την εξασφάλιση της αναγνώρισης και της επιβολής του νομικού καθεστώτος και των προνομίων και ασυλιών του.
3. Ο ΕΜΣ, η ακίνητη περιουσία, οι πόροι του και τα περιουσιακά του στοιχεία, ανεξαρτήτως τοποθεσίας και κατόχου, χαίρουν ασυλίας από οιασδήποτε μορφής δικαστική διαδικασία, εκτός εάν ο ΕΜΣ παραιτηθεί ρητώς από την ασυλία του για τους σκοπούς οιασδήποτε διαδικασίας ή βάσει των όρων οιασδήποτε συμβάσεως, συμπεριλαμβανομένης της τεκμηρίωσης των χρηματοδοτικών του μέσων.
4. Η περιουσία, οι χρηματοδοτικοί πόροι και τα στοιχεία του ενεργητικού του ΕΜΣ, ανεξαρτήτως τοποθεσίας και κατόχου, χαίρουν ασυλίας έναντι έρευνας, επίταξης, δήμευσης, απαλλοτρίωσης ή οποιασδήποτε άλλης μορφής κατάσχεσης, αφαίρεσης ή δέσμευσης βάσει εκτελεστικών, δικαστικών, διοικητικών ή νομοθετικών μέτρων.
5. Τα αρχεία του ΕΜΣ και όλα τα έγγραφα που ανήκουν στον ΕΜΣ ή βρίσκονται στην κατοχή του είναι απαραβίαστα.
6. Οι χώροι των εγκαταστάσεων του ΕΜΣ είναι απαραβίαστοι.
7. Οι επίσημες ανακοινώσεις του ΕΜΣ τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης από κάθε μέλος του ΕΜΣ και από κάθε κράτος που έχει αναγνώρισει το νομικό καθεστώς και τα προνόμια και ασυλίες του ΕΜΣ, όπως και οι επίσημες ανακοινώσεις ενός μέλους του ΕΜΣ.

8. Στον βαθμό που είναι αναγκαίο για την άσκηση των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στην παρούσα συνθήκη, όλη η περιουσία, οι χρηματοδοτικοί πόροι και τα στοιχεία του ενεργητικού του ΕΜΣ δεν υπόκεινται σε κανέναν περιορισμό, ρύθμιση, έλεγχο και μορατόρια οποιασδήποτε φύσεως.

9. Ο ΕΜΣ απαλλάσσεται από οιαδήποτε υποχρέωση έγκρισης ή αδειοδότησης ως πιστωτικό ίδρυμα, πάροχος επενδυτικών υπηρεσιών ή άλλου είδους επίσημη αδειοδοτημένη ή ρυθμιζόμενη οντότητα δυνάμει των νομοθεσιών εκάστου μέλους του ΕΜΣ.

#### ΑΡΘΡΟ 33 Προσωπικό του ΕΜΣ

Το συμβούλιο διευθυντών καθορίζει τους όρους απασχόλησης του διευθύνοντος συμβούλου και του λοιπού προσωπικού του ΕΜΣ.

#### ΑΡΘΡΟ 34 Επαγγελματικό απόρρητο

Τα μέλη ή πρώην μέλη του συμβουλίου διοικητών και του συμβουλίου διευθυντών και κάθε άλλο πρόσωπο που εργάζεται ή έχει εργαστεί στον ΕΜΣ ή στα πλαίσια του ΕΜΣ απαγορεύεται να αποκαλύπτουν πληροφορίες που υπόκεινται στο επαγγελματικό απόρρητο. Υποχρεούνται, ακόμη και μετά τη λήξη των καθηκόντων τους, να μην αποκαλύπτουν οποιοσδήποτε πληροφορίες καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

#### ΑΡΘΡΟ 35 Ασυλίες προσώπων

1. Προς το συμφέρον του ΕΜΣ, ο πρόεδρος του συμβουλίου διοικητών, οι διοικητές, οι αναπληρωτές διοικητές, οι διευθυντές, οι αναπληρωτές διευθυντές, καθώς και ο διευθύνων σύμβουλος και τα λοιπά μέλη του προσωπικού, τυγχάνουν ασυλίας έναντι δικαστικών διώξεων για πράξεις που έχουν τελέσει υπό την επίσημη ιδιότητά τους και όλα τα επίσημα κείμενα και έγγραφά τους είναι απαραβίαστα.

2. Το συμβούλιο διοικητών μπορεί να άρει, στον βαθμό εκείνο και υπό τους συγκεκριμένους όρους που αυτό προσδιορίζει, οιοσδήποτε από τις ασυλίες που απονέμονται βάσει του παρόντος άρθρου σχετικά με τον πρόεδρο του συμβουλίου διοικητών, διοικητή, αναπληρωτή διοικητή, διευθυντή, αναπληρωτή διευθυντή ή τον διευθύνοντα σύμβουλο.

3. Ο διευθύνων σύμβουλος δύναται να άρει οποιαδήποτε ασυλία σε σχέση με οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού του ΕΜΣ πλην του ίδιου.

4. Κάθε μέλος του ΕΜΣ λαμβάνει αμέσως τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να τεθεί σε ισχύ το παρόν άρθρο στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας του και ενημερώνει σχετικά τον ΕΜΣ.

#### ΑΡΘΡΟ 36 Φορολογική απαλλαγή

1. Στο πλαίσιο των επίσημων δραστηριοτήτων του, ο ΕΜΣ, τα στοιχεία του ενεργητικού, τα έσοδα, η περιουσία του και οι πράξεις και συναλλαγές του που επιτρέπονται από την παρούσα συνθήκη απαλλάσσονται από όλους τους άμεσους φόρους.

2. Τα μέλη του ΕΜΣ, εφόσον είναι εφικτό, λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την έκπτωση ή επιστροφή του ποσού των έμμεσων φόρων ή των φόρων επί των πωλήσεων που περιλαμβάνονται στην τιμή των κινητών ή ακίνητων περιουσιακών στοιχείων, όταν ο ΕΜΣ πραγματοποιεί, για υπηρεσιακή του χρήση, σημαντικές αγορές, η τιμή των οποίων περιλαμβάνει φόρους αυτού του είδους.
3. Δεν παρέχονται απαλλαγές όσον αφορά τους φόρους και τα τέλη που επιβάλλονται ως ανταπόδοση για παροχές υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.
4. Τα αγαθά που εισάγονται από τον ΕΜΣ και είναι αναγκαία για την άσκηση των επίσημων δραστηριοτήτων του απαλλάσσονται από όλους τους εισαγωγικούς δασμούς και φόρους, καθώς και από όλες τις απαγορεύσεις και περιορισμούς εισαγωγής.
5. Το προσωπικό του ΕΜΣ υπόκειται σε εσωτερικό φόρο υπέρ του ΕΜΣ επί των μισθών και αμοιβών που καταβάλλονται από τον ΕΜΣ, ο οποίος διέπεται από κανόνες που θεσπίζει το συμβούλιο διοικητών. Από την ημερομηνία κατά την οποία επιβάλλεται ο φόρος αυτός, οι εν λόγω μισθοί και αμοιβές απαλλάσσονται από τον εθνικό φόρο εισοδήματος
6. Δεν επιβάλλεται κανενός είδους φόρος επί οποιωνδήποτε ομολογιών ή τίτλων που έχει εκδώσει ο ΕΜΣ, συμπεριλαμβανομένων και των μερισμάτων ή τόκων εξ αυτών, ανεξαρτήτως κατόχου:
  - α) που θεσπίζει διακρίσεις σε βάρος των εν λόγω ομολογιών ή τίτλων μόνο εξαιτίας της προέλευσής τους ή
  - β) εάν η μόνη δικαιοδοτική βάση για την επιβολή της φορολογίας αυτής είναι ο τόπος ή το νόμισμα έκδοσης, υποχρέωσης καταβολής ή εξόφλησης του τίτλου ή της ομολογίας ή ο τόπος στον οποίο βρίσκεται οποιοδήποτε γραφείο ή χώρος διεκπεραίωσης υποθέσεων που διατηρεί ο ΕΜΣ.

#### ΑΡΘΡΟ 37

##### Ερμηνεία και επίλυση διαφορών

1. Οποιοδήποτε ζήτημα ερμηνείας ή εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας συνθήκης και των εσωτερικών κανονισμών του ΕΜΣ, που προκύπτει μεταξύ μέλους του ΕΜΣ και του ΕΜΣ ή μεταξύ μελών του ΕΜΣ, υποβάλλεται ενώπιον του συμβουλίου διευθυντών για τη λήψη απόφασης από αυτό.
2. Το συμβούλιο διευθυντών λαμβάνει απόφαση για οποιαδήποτε διαφορά προκύπτει μεταξύ μέλους του ΕΜΣ και του ΕΜΣ ή μεταξύ μελών του ΕΜΣ σε σχέση με την ερμηνεία και εφαρμογή της παρούσας συνθήκης, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε διαφοράς σχετικά με τη συμβατότητα των αποφάσεων που έχουν ληφθεί από τον ΕΜΣ με την παρούσα συνθήκη. Οι ψήφοι του μέλους ή των μελών του συμβουλίου διοικητών του οικείου μέλους ή των οικείων μελών του ΕΜΣ αναστέλλονται όταν το συμβούλιο διευθυντών ψηφίζει για τη συγκεκριμένη απόφαση και το όριο των απαιτούμενων ψήφων για τη λήψη της εν λόγω απόφασης υπολογίζεται αναλόγως εκ νέου.
3. Εάν ένα μέλος του ΕΜΣ αμφισβητήσει την κατά την παράγραφο 2 απόφαση, η διαφορά παραπέμπεται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δεσμευτική για τους αντιδίκους, οι οποίοι λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να συμμορφωθούν με την απόφαση εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην απόφαση του εν λόγω Δικαστηρίου.



ΑΡΘΡΟ 38  
Διεθνής συνεργασία

Για την προώθηση των σκοπών του, ο ΕΜΣ έχει το δικαίωμα να συνεργάζεται, στο πλαίσιο της παρούσας συνθήκης, με το ΔΝΤ, με οποιοδήποτε κράτος το οποίο παρέχει χρηματοπιστωτική συνδρομή σε ένα μέλος του ΕΜΣ σε ad hoc βάση και με οποιονδήποτε διεθνή οργανισμό ή οντότητα με ειδικές αρμοδιότητες σε συγγενή πεδία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7  
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 39  
Σχέση με δανειοδότηση από ΕΔΧΣ

Κατά τη μεταβατική φάση από την έναρξη ισχύος της παρούσας συνθήκης έως την πλήρη κατάργηση της ΕΔΧΣ, η ενοποιημένη δανειοδότηση ΕΜΣ και ΕΔΧΣ δεν υπερβαίνει τα 500.000.000.000 EUR, με την επιφύλαξη της τακτικής επανεξέτασης της επάρκειας της μέγιστης δανειοδοτικής ικανότητας σύμφωνα με το άρθρο 10. Το συμβούλιο διευθυντών εκδίδει αναλυτικές κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό της μελλοντικής ικανότητας ανάληψης δεσμεύσεων, προκειμένου να εξασφαλίσει την αποφυγή παραβίασης του ενοποιημένου ανώτατου ορίου δανειοδότησης.

ΑΡΘΡΟ 40  
Μεταβίβαση των ενισχύσεων της ΕΔΧΣ

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 13, το συμβούλιο διοικητών δύναται να αποφασίσει ότι οι δεσμεύσεις της ΕΔΧΣ να χορηγήσει χρηματοπιστωτική συνδρομή σε μέλος του ΕΜΣ στο πλαίσιο της συμφωνίας της με το εν λόγω μέλος αναλαμβάνονται από τον ΕΜΣ στον βαθμό που αυτές οι δεσμεύσεις συνδέονται με μη εκταμιευθέντα και μη χρηματοδοτηθέντα τμήματα των δανειακών διευκολύνσεων.

2. Ο ΕΜΣ δύναται, εφόσον επιτραπεί από το συμβούλιο διοικητών του, να αποκτήσει τα δικαιώματα και να αναλάβει τις υποχρεώσεις της ΕΔΧΣ, ιδίως όσον αφορά το σύνολο ή μέρος των εκκρεμών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της στο πλαίσιο και σε σχέση με τις υφιστάμενες δανειοδοτικές διευκολύνσεις.

3. Το συμβούλιο διοικητών θεσπίζει τις λεπτομερείς ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες προκειμένου να τεθούν σε ισχύ οι μεταβιβάσεις των υποχρεώσεων από την ΕΔΧΣ προς τον ΕΜΣ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, και οι τυχόν μεταβιβάσεις δικαιωμάτων και υποχρεώσεων όπως περιγράφεται στην παράγραφο 2.

ΑΡΘΡΟ 41  
Καταβολή του αρχικού κεφαλαίου

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, η πληρωμή των καταβεβλημένων μεριδίων του αρχικώς εγγεγραμμένου ποσού από κάθε μέλος του ΕΜΣ πραγματοποιείται σε πέντε ετήσιες δόσεις, εκάστη ποσοστού 20% του συνολικού ποσού. Η πρώτη δόση καταβάλλεται από κάθε μέλος του ΕΜΣ εντός δεκαπέντε ημερών μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συνθήκης. Οι υπόλοιπες τέσσερις δόσεις καταβάλλονται εκάστη κατά την πρώτη, δεύτερη, τρίτη και τέταρτη επέτειο της ημερομηνίας πληρωμής της πρώτης δόσης.

2. Κατά τη διάρκεια της πενταετούς περιόδου τμηματικής καταβολής του κεφαλαίου, τα μέλη του ΕΜΣ επιταχύνουν την πληρωμή μεριδίων καταβεβλημένου κεφαλαίου, εγκαίρως πριν από την ημερομηνία έκδοσης, προκειμένου να διατηρούν σχέση τουλάχιστον 15% μεταξύ καταβεβλημένου κεφαλαίου και του οφειλόμενου ποσού των τίτλων που έχει εκδώσει ο ΕΜΣ και να εγγυώνται ελάχιστη συνολική δανειοδοτική ικανότητα του ΕΜΣ και της ΕΔΧΣ ύψους 500 δισεκατομμυρίων EUR.

3. Ένα μέλος του ΕΜΣ μπορεί να αποφασίσει να επιταχύνει την πληρωμή του μεριδίου του στο καταβληθέν κεφάλαιο.

#### ΑΡΘΡΟ 42

##### Προσωρινή διόρθωση της κλείδας κατανομής

1. Στην αρχή, τα μέλη του ΕΜΣ εγγράφονται στο εγκεκριμένο κεφάλαιο με βάση την αρχική κλείδα κατανομής όπως διευκρινίζεται στο παράρτημα Ι. Η προσωρινή διόρθωση που περιλαμβάνεται στην αρχική αυτή κλείδα κατανομής εφαρμόζεται για περίοδο δώδεκα ετών μετά την ημερομηνία υιοθέτησης του ευρώ από το σχετικό μέλος του ΕΜΣ.

2. Εάν το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) νέου μέλους του ΕΜΣ σε αγοραίες τιμές σε ευρώ κατά το έτος αμέσως πριν από την προσχώρησή του στον ΕΜΣ υπολείπεται του 75% του μέσου όρου του κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε αγοραίες τιμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τότε η κλείδα κατανομής του για την εγγραφή στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο του ΕΜΣ, που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 10, τυγχάνει προσωρινής διόρθωσης και ισούται προς το άθροισμα:

- α) του 25% του εκατοστιαίου μεριδίου συμμετοχής της εθνικής κεντρικής τράπεζας του εν λόγω μέλους του ΕΜΣ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, όπως έχει καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 29 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, και
- β) του 75% του εκατοστιαίου μεριδίου του εν λόγω μέλους του ΕΜΣ στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΙ) σε αγοραίες τιμές σε ευρώ της ζώνης του ευρώ κατά το έτος αμέσως πριν την προσχώρησή του στον ΕΜΣ.

Τα ποσοστά που αναφέρονται στα σημεία α) και β) στρογγυλεύονται προς τα άνω ή προς τα κάτω στο εγγύτερο πολλαπλάσιο του 0,0001 της εκατοστιαίας μονάδας. Οι στατιστικοί όροι είναι εκείνοι που δημοσιεύονται από τη Eurostat.

3. Η κατά την παράγραφο 2 προσωρινή διόρθωση εφαρμόζεται για περίοδο δώδεκα ετών μετά την ημερομηνία υιοθέτησης του ευρώ από το σχετικό μέλος του ΕΜΣ.

4. Ως αποτέλεσμα της προσωρινής διόρθωσης της κλείδας, το σχετικό ποσοστό των μεριδίων που κατανέμονται σε ένα μέλος του ΕΜΣ βάσει της παραγράφου 2 ανακατανέμεται μεταξύ των μελών του ΕΜΣ που δεν τυγχάνουν προσωρινής διόρθωσης στη βάση της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της ΕΚΤ, όπως καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 29 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, το οποίο ίσχυε ακριβώς πριν από την έκδοση των μεριδίων στο προσχωρών μέλος του ΕΜΣ.

#### ΑΡΘΡΟ 43

##### Αρχικοί διορισμοί

1. Κάθε μέλος του ΕΜΣ διορίζει τον δικό του διοικητή και αναπληρωτή διοικητή εντός δύο εβδομάδων από την έναρξη ισχύος της παρούσας συνθήκης.

2. Το συμβούλιο διοικητών ορίζει τον διευθύνοντα σύμβουλο και κάθε διοικητής ορίζει ένα διευθυντή και έναν αναπληρωτή διευθυντή εντός δύο μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας συνθήκης.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

### ΑΡΘΡΟ 44 Προσχώρηση

Η προσχώρηση στην παρούσα συνθήκη είναι ελεύθερη για άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 2, με την υποβολή αίτησης συμμετοχής στον ΕΜΣ από κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για κατάργηση της παρέκκλισής του από την υιοθέτηση του ευρώ, σύμφωνα με το άρθρο 140 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ. Το συμβούλιο διοικητών εγκρίνει την αίτηση προσχώρησης του νέου μέλους του ΕΜΣ και τους συναφείς λεπτομερείς τεχνικούς όρους που συνδέονται με αυτήν, καθώς και τις αναγκαίες προσαρμογές της παρούσας συνθήκης ως άμεσης συνέπειας της προσχώρησης. Μετά την έγκριση της αίτησης συμμετοχής από το συμβούλιο διοικητών, το νέο μέλος του ΕΜΣ προσχωρεί με την κατάθεση των εγγράφων προσχώρησης στον θεματοφύλακα, ο οποίος ενημερώνει σχετικά τα άλλα μέλη του ΕΜΣ.

### ΑΡΘΡΟ 45 Παραρτήματα

Τα ακόλουθα παραρτήματα στην παρούσα συνθήκη αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής:

- 1) Παράρτημα Ι: Κλείδα κατανομής του ΕΜΣ, και
- 2) Παράρτημα ΙΙ: Εγγραφές στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο.

### ΑΡΘΡΟ 46 Κατάθεση

Η παρούσα συνθήκη κατατίθεται στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης («θεματοφύλακας»), η οποία διαβιβάζει επικυρωμένα αντίγραφα σε όλα τα υπογράφοντα μέρη.

### ΑΡΘΡΟ 47 Κύρωση, αποδοχή ή έγκριση

1. Η παρούσα συνθήκη υπόκειται σε κύρωση, αποδοχή ή έγκριση από τα υπογράφοντα μέρη. Τα έγγραφα κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στον θεματοφύλακα.
2. Ο θεματοφύλακας κοινοποιεί στα λοιπά υπογράφοντα μέρη κάθε κατάθεση και τη σχετική ημερομηνία.

### ΑΡΘΡΟ 48 Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα συνθήκη αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία κατά την οποία κατατέθηκαν έγγραφα κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης από τα υπογράφοντα μέρη των οποίων οι αρχικές

εγγραφές αντιπροσωπεύουν το λιγότερο το 90% των συνολικών εγγραφών που παρατίθενται στο παράρτημα II. Όπου κρίνεται σκόπιμο, προσαρμόζεται ο κατάλογος των μελών του ΕΜΣ· η κλείδα του παραρτήματος I στη συνέχεια επαναυπολογίζεται και το συνολικό εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο στο άρθρο 8 παράγραφος 1 και το παράρτημα II και η αρχική συνολική συμφωνηθείσα ονομαστική αξία των καταβεβλημένων μεριδίων κεφαλαίου στο άρθρο 8 παράγραφος 2 μειώνονται αναλόγως.

2. Για κάθε υπογράφων μέρος το οποίο στη συνέχεια καταθέτει τα έγγραφα κύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, η παρούσα συνθήκη αρχίζει να ισχύει την επομένη της ημερομηνίας κατάθεσης.

3. Για κάθε κράτος που προσχωρεί στην παρούσα συνθήκη σύμφωνα με το άρθρο 44, η παρούσα συνθήκη αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα μετά την κατάθεση των εγγράφων προσχώρησής της.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δύο Φεβρουαρίου του έτους δύο χιλιάδες δώδεκα σε ένα μόνο πρωτότυπο, του οποίου τα κείμενα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, ελληνική, εσθονική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, μαλτέζικη, ολλανδική, πορτογαλική, ολοβακική, σλοβενική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, το οποίο κατατίθεται στα αρχεία του θεματοφύλακα, ο οποίος διαβιβάζει δεόντως επικυρωμένο αντίγραφο σε καθένα από τα συμβαλλόμενα μέρη.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

### Κλείδα κατανομής του ΕΜΣ

| Μέλος του ΕΜΣ                         | Κλείδα ΕΜΣ (%) |
|---------------------------------------|----------------|
| Βασίλειο του Βελγίου                  | 3,4771         |
| Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας | 27,1464        |
| Δημοκρατία της Εσθονίας               | 0,1860         |
| Ιρλανδία                              | 1,5922         |
| Ελληνική Δημοκρατία                   | 2,8167         |
| Βασίλειο της Ισπανίας                 | 11,9037        |
| Γαλλική Δημοκρατία                    | 20,3859        |
| Ιταλική Δημοκρατία                    | 17,9137        |
| Κύπριακή Δημοκρατία                   | 0,1962         |
| Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου      | 0,2504         |
| Μάλτα                                 | 0,0731         |
| Βασίλειο των Κάτω Χωρών               | 5,7170         |
| Δημοκρατία της Αυστρίας               | 2,7834         |
| Πορτογαλική Δημοκρατία                | 2,5092         |
| Δημοκρατία της Σλοβενίας              | 0,4276         |
| Σλοβακική Δημοκρατία                  | 0,8240         |
| Δημοκρατία της Φινλανδίας             | 1,7974         |
| <b>Σύνολο</b>                         | <b>100,0</b>   |

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II**

Εγγραφές στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο

| <b>Μέλος του ΕΜΣ</b>                     | <b>Αριθμός μεριδίων</b> | <b>Εγγραφή στο κεφάλαιο<br/>(EUR)</b> |
|------------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------|
| Βασίλειο του Βελγίου                     | 243.397                 | 24.339.700.000                        |
| Ομοσπονδιακή Δημοκρατία<br>της Γερμανίας | 1.900.248               | 190.024.800.000                       |
| Δημοκρατία της Εσθονίας                  | 13.020                  | 1.302.000.000                         |
| Ιρλανδία                                 | 111.454                 | 11.145.400.000                        |
| Ελληνική Δημοκρατία                      | 197.169                 | 19.716.900.000                        |
| Βασίλειο της Ισπανίας                    | 833.259                 | 83.325.900.000                        |
| Γαλλική Δημοκρατία                       | 1.427.013               | 142.701.300.000                       |
| Ιταλική Δημοκρατία                       | 1.253.959               | 125.395.900.000                       |
| Κυπριακή Δημοκρατία                      | 13.734                  | 1.373.400.000                         |
| Μεγάλο Δουκάτο του<br>Λουξεμβούργου      | 17.528                  | 1.752.800.000                         |
| Μάλτα                                    | 5.117                   | 511.700.000                           |
| Βασίλειο των Κάτω Χωρών                  | 400.190                 | 40.019.000.000                        |
| Δημοκρατία της Αυστρίας                  | 194.838                 | 19.483.800.000                        |
| Πορτογαλική Δημοκρατία                   | 175.644                 | 17.564.400.000                        |
| Δημοκρατία της Σλοβενίας                 | 29.932                  | 2.993.200.000                         |
| Σλοβακική Δημοκρατία                     | 57.680                  | 5.768.000.000                         |
| Δημοκρατία της Φινλανδίας                | 125.818                 | 12.581.800.000                        |
| <b>Σύνολο</b>                            | <b>7.000.000</b>        | <b>700.000.000.000</b>                |

-----»

**Άρθρο τρίτο**  
**Κύρωση της Συνθήκης για τη σταθερότητα,**  
**το συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική**  
**και Νομισματική Ένωση**

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 του Συντάγματος, η Συνθήκη για τη σταθερότητα, το συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου, της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, του Βασιλείου της Δανίας, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Ιρλανδίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Γαλ-

λικής Δημοκρατίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Ουγγαρίας, της Μάλτας, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, της Σλοβακικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας, που έγινε στις Βρυξέλλες στις 2 Μαρτίου 2012, το κείμενο της οποίας σε πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

« ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ, ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ  
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΜΕΤΑΞΥ  
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ,  
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ  
ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,  
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,  
ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,  
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΤΤΟΝΙΑΣ,  
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ,  
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΟΥΚΑΤΟΥ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ, ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ,  
ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ, ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,  
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ,  
ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ,  
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ, ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,  
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ, Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ, ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ  
ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ, Η ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ, Η  
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ, Η ΙΡΛΑΝΔΙΑ, Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΤΟ  
ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ, Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Η ΙΤΑΛΙΚΗ  
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ  
ΛΕΤΤΟΝΙΑΣ, Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ, ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΔΟΥΚΑΤΟ ΤΟΥ  
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ, Η ΟΥΓΓΑΡΙΑ, Η ΜΑΛΤΑ, ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,  
Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ, Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ, Η  
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Η ΡΟΥΜΑΝΙΑ, Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ  
ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ, Η ΣΛΟΒΑΚΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ  
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

που αποκαλούνται εφεξής «συμβαλλόμενα μέρη»,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ της υποχρέωσής τους, ως κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να θεωρούν τις οικονομικές τους πολιτικές θέμα κοινού ενδιαφέροντος,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προαγάγουν τις προϋποθέσεις για ισχυρότερη οικονομική ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, προς τον σκοπό αυτό, να αναπτύξουν ακόμα στενότερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών στη ζώνη του ευρώ,

ΑΝΑΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ ότι η ανάγκη των κυβερνήσεων να διατηρούν υγιή και βιώσιμα δημόσια οικονομικά και να προλαμβάνουν την υπερβολική αύξηση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης είναι ουσιώδους σημασίας για τη διασφάλιση της σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της και, συνεπώς, απαιτεί την καθιέρωση συγκεκριμένων κανόνων, συμπεριλαμβανομένου ενός «κανόνα ισοσκελίσης του προϋπολογισμού» και ενός αυτόματου μηχανισμού για τη θέσπιση διορθωτικών μέτρων,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ της ανάγκης να εξασφαλιστεί ότι το έλλειμά τους της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει το 3% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος τους σε τιμές αγοράς και ότι το χρέος τους της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει ή ακολουθεί επαρκώς πτωτική πορεία προς το 60% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος τους σε τιμές αγοράς,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι τα συμβαλλόμενα μέρη, ως κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν την υποχρέωση να απέχουν από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου ικανού να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης στο πλαίσιο της οικονομικής ένωσης, ιδίως την πρακτική της συσσώρευσης χρέους εκτός των λογαριασμών της γενικής κυβέρνησης,

ΑΝΑΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ ότι οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ συμφώνησαν στις 9 Δεκεμβρίου 2011 σε μια ενισχυμένη αρχιτεκτονική για την οικονομική και νομισματική ένωση, που θα οικοδομεί επί των συνθηκών που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα διευκολύνει την υλοποίηση μέτρων που λαμβάνονται βάσει των άρθρων 121, 126 και 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΑΝΑΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ ότι ο στόχος των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η ενσωμάτωση των διατάξεων της παρούσας συνθήκης όσο το δυνατόν συντομότερα στις συνθήκες που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΧΑΙΡΕΤΙΖΟΝΤΑΣ τις νομοθετικές προτάσεις που υποβλήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη ζώνη του ευρώ στο πλαίσιο των συνθηκών που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις 23 Νοεμβρίου 2011, για την ενίσχυση της οικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας των κρατών μελών τα οποία αντιμετωπίζουν ή απειλούνται με σοβαρές δυσκολίες αναφορικά με τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα, και σχετικά με κοινές διατάξεις για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος των κρατών μελών, και ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να υποβάλει περαιτέρω νομοθετικές προτάσεις για τη ζώνη του ευρώ σχετικά, ιδιαίτερα, με την εκ των προτέρων υποβολή εκθέσεων όσον αφορά τα σχέδια έκδοσης χρεογράφων, τα προγράμματα οικονομικής εταιρικής

σχέσης που περιγράφουν λεπτομερώς τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τα κράτη μέλη που υπάγονται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, καθώς και τον συντονισμό των σημαντικών σχεδίων μεταρρύθμισης της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών,

ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΣ την προθυμία τους να υποστηρίξουν προτάσεις που θα υποβληθούν ενδεχομένως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την περαιτέρω ενίσχυση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, με τη θέσπιση, για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, ενός νέου φάσματος μεσοπρόθεσμων στόχων που συνάδει με τους περιορισμούς που προβλέπονται από την παρούσα συνθήκη,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι, κατά την επανεξέταση και την παρακολούθηση των δημοσιονομικών δεσμεύσεων κατά τα προβλεπόμενα στην παρούσα συνθήκη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα δρα εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων της, όπως αυτές προβλέπονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως στα άρθρα 121, 126 και 136,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ιδίως ότι, όσον αφορά την εφαρμογή του «κανόνα ισοσκελίσης του προϋπολογισμού» που καθορίζεται στο άρθρο 3 της παρούσας συνθήκης, η εν λόγω παρακολούθηση θα διεξάγεται με τον καθορισμό, για κάθε συμβαλλόμενο μέρος, ειδικών ανά χώρα μεσοπρόθεσμων στόχων και χρονοδιαγραμμάτων σύγκλισης, κατά περίπτωση,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι οι μεσοπρόθεσμοι στόχοι θα πρέπει να επικαιροποιούνται τακτικά βάσει κοινά συμφωνημένης μεθόδου, οι κύριες παράμετροι της οποίας πρέπει επίσης να ενημερώνονται τακτικά, αντικατοπτρίζοντας δεόντως τους κινδύνους άμεσων και έμμεσων υποχρεώσεων για τα δημόσια οικονομικά, όπως έχουν ενσωματωθεί στους στόχους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η επαρκής πρόοδος προς τους μεσοπρόθεσμους στόχους θα πρέπει να αξιολογείται βάσει συνολικής αξιολόγησης με σημείο αναφοράς το διαρθρωτικό ισοζύγιο, συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης δαπανών χωρίς να υπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, σύμφωνα με τις διατάξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδιαίτερα τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1175/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011 («αναθεωρημένο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης»),

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι ο διορθωτικός μηχανισμός τον οποίον καλούνται να θεσπίσουν τα συμβαλλόμενα μέρη θα πρέπει να αποσκοπεί στη διόρθωση τυχόν αποκλίσεων από τον μεσοπρόθεσμο στόχο ή την πορεία προσαρμογής, συμπεριλαμβανομένου του σωρευτικού αντικτύπου τους για τη δυναμική του δημόσιου χρέους,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η συμμόρφωση με την υποχρέωση των συμβαλλόμενων μερών για τη μεταφορά του «κανόνα ισοσκελίσης του προϋπολογισμού» στα εθνικά νομικά συστήματά τους, μέσω δεσμευτικών, μόνιμων και, κατά προτίμηση, συνταγματικών διατάξεων, θα πρέπει να υπάγεται στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 273 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,



ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το άρθρο 260 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προβλέπει ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να επιβάλει την καταβολή κατ' αποκοπή ποσού ή χρηματικής ποινής σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο έχει παραλείψει να συμμορφωθεί με συγκεκριμένη απόφασή του και ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θεσπίσει κριτήρια για τον προσδιορισμό του κατ' αποκοπή ποσού ή της χρηματικής ποινής που είναι καταβλητέα στο πλαίσιο του εν λόγω άρθρου,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη να διευκολυνθεί η θέσπιση μέτρων, στο πλαίσιο της διαδικασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τα υπερβολικά ελλείμματα, όσον αφορά τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ των οποίων ο προβλεπόμενος ή υφιστάμενος λόγος του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν υπερβαίνει το 3%, ενισχύοντας παράλληλα σε σημαντικό βαθμό τον στόχο της εν λόγω διαδικασίας, που συνίσταται στο να ενθαρρυνθεί και, εν ανάγκη, να υποχρεωθεί ένα κράτος μέλος να μειώσει το ενδεχομένως διαπιστωθέν έλλειμμα,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την υποχρέωση τα συμβαλλόμενα μέρη των οποίων το χρέος της γενικής κυβέρνησης υπερβαίνει το 60% της τιμής αναφοράς να το μειώνουν, ως κριτήριο αξιολόγησης, κατά ένα εικοστό ετησίως κατά μέσο όρο,

ΑΝΑΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ την ανάγκη να γίνει σεβαστός, κατά την εφαρμογή της παρούσας συνθήκης, ο ιδιαίτερος ρόλος των κοινωνικών εταίρων, όπως αναγνωρίζεται από τους νόμους ή τα εθνικά συστήματα καθενός εκ των συμβαλλόμενων μερών,

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι καμία διάταξη της παρούσας συνθήκης δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως διάταξη που μεταβάλλει με οποιονδήποτε τρόπο τους όρους οικονομικής πολιτικής υπό τους οποίους χορηγήθηκε χρηματοοικονομική ενίσχυση σε συμβαλλόμενο μέρος σε πρόγραμμα σταθεροποίησης στο οποίο συμμετέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη της ή το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η εύρυθμη λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης επιβάλλει στα συμβαλλόμενα μέρη να εργαστούν από κοινού προς μια οικονομική πολιτική στο πλαίσιο της οποίας, βασιζόμενα στους μηχανισμούς συντονισμού της οικονομικής πολιτικής, όπως καθορίζεται στις συνθήκες που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναλαμβάνουν τις αναγκαίες δράσεις και θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα σε όλους τους τομείς καίριας σημασίας για την εύρυθμη λειτουργία της ζώνης του ευρώ,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ, ιδιαίτερα, την επιθυμία των συμβαλλόμενων μερών να χρησιμοποιήσουν πιο ενεργά την ενισχυμένη συνεργασία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 20 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στα άρθρα 326 έως 334 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να υπονομεύεται η εσωτερική αγορά, και την επιθυμία τους να κάνουν πλήρη χρήση ειδικών μέτρων για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, σύμφωνα με το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και μιας διαδικασίας προηγούμενης συζήτησης και συντονισμού, μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών με νόμισμα το ευρώ, όλων των σχεδιαζόμενων από αυτά σημαντικών μεταρρυθμίσεων οικονομικής πολιτικής, με σκοπό τη συγκριτική αξιολόγηση βέλτιστων πρακτικών,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τη συμφωνία των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, της 26ης Οκτωβρίου 2011, να βελτιωθεί η διακυβέρνηση της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένης της πραγματοποίησης τουλάχιστον δύο συνόδων κορυφής για το ευρώ ετησίως, που θα συγκαλούνται, εκτός εάν δικαιολογείται από εξαιρετικές περιστάσεις, αμέσως μετά από συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή συνόδους με τη συμμετοχή όλων των συμβαλλόμενων μερών που έχουν κυρώσει την παρούσα συνθήκη,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ επίσης την έγκριση από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις 25 Μαρτίου 2011, του Συμφώνου για το Ευρώ+, το οποίο προσδιορίζει τα ζητήματα που είναι σημαντικά για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας στη ζώνη του ευρώ,

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία της Συνθήκης για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας ως στοιχείου της συνολικής στρατηγικής για την ενίσχυση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης και ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι η χρηματοπιστωτική συνδρομή στο πλαίσιο νέων προγραμμάτων υπό τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας θα παρέχεται υπό την προϋπόθεση, από 1ης Μαρτίου 2013, της επικύρωσης της παρούσας συνθήκης από το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος και, αφότου λήξει η προθεσμία μεταφοράς του άρθρου 3 παράγραφος 2 της παρούσας συνθήκης, της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του εν λόγω άρθρου,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι το Βασίλειο του Βελγίου, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Ιρλανδία, η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ιταλική Δημοκρατία, η Κυπριακή Δημοκρατία, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, η Μάλτα, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας, η Σλοβακική Δημοκρατία και η Δημοκρατία της Φινλανδίας είναι συμβαλλόμενα μέρη με νόμισμα το ευρώ και ότι, ως εκ τούτου, θα δεσμεύονται από την παρούσα συνθήκη από την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του δικού τους εγγράφου επικύρωσης, εφόσον η συνθήκη ισχύει κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ΕΠΙΣΗΣ ότι η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, το Βασίλειο της Δανίας, η Δημοκρατία της Λεττονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Ρουμανία και το Βασίλειο της Σουηδίας είναι συμβαλλόμενα μέρη τα οποία, ως κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαθέτουν, κατά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συνθήκης, παρέκκλιση ή εξαίρεση από τη συμμετοχή στο ενιαίο νόμισμα και ενδέχεται να δεσμεύονται, για όσο διάστημα αυτή η παρέκκλιση ή εξαίρεση δεν έχει καταργηθεί, μόνον από εκείνες τις διατάξεις των τίτλων III και IV της παρούσας συνθήκης με τις οποίες δηλώνουν, κατά την κατάθεση του δικού τους εγγράφου επικύρωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία, ότι προτίθενται να δεσμευθούν,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ:

## ΤΙΤΛΟΣ I

### ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

## ΑΡΘΡΟ 1

1. Με την παρούσα συνθήκη, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν, ως κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ενισχύσουν τον οικονομικό πυλώνα της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, θεσπίζοντας ένα σύνολο κανόνων που αποβλέπει στην προώθηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας μέσω ενός δημοσιονομικού συμφώνου, στην ενίσχυση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών τους και στη βελτίωση της διακυβέρνησης της ζώνης του ευρώ, υποστηρίζοντας με αυτόν τον τρόπο την υλοποίηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για βιώσιμη ανάπτυξη, απασχόληση, ανταγωνιστικότητα και κοινωνική συνοχή.

2. Η παρούσα συνθήκη ισχύει πλήρως για τα συμβαλλόμενα μέρη με νόμισμα το ευρώ. Ισχύει επίσης και για τα υπόλοιπα συμβαλλόμενα μέρη, στον βαθμό και υπό τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 14.

## ΤΙΤΛΟΣ II

## ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

## ΑΡΘΡΟ 2

1. Η παρούσα συνθήκη εφαρμόζεται και ερμηνεύεται από τα συμβαλλόμενα μέρη σύμφωνα με τις Συνθήκες που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως το άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων διαδικασίας οσάκις απαιτείται η θέσπιση πράξεων παράγωγου δικαίου.

2. Η παρούσα συνθήκη εφαρμόζεται στο μέτρο που είναι συμβατή με τις Συνθήκες που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν θίγει τις αρμοδιότητες της Ένωσης να ενεργεί στον τομέα της οικονομικής ένωσης.

## ΤΙΤΛΟΣ III

## ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ

## ΑΡΘΡΟ 3

1. Επιπρόσθετα και υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεών τους δυνάμει του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν τους κανόνες που καθορίζονται στην παρούσα παράγραφο:

- α) η δημοσιονομική θέση της γενικής κυβέρνησης συμβαλλόμενου μέρους πρέπει να είναι ισοσκελισμένη ή πλεονασματική,
- β) ο κανόνας του στοιχείου α) θεωρείται ότι τηρείται αν το ετήσιο διαρθρωτικό ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης αντιστοιχεί στον ανά χώρα καθορισθέντα

μεσοπρόθεσμο στόχο, όπως ορίζεται στο αναθεωρημένο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, με καθορισμό του κατώτερου ορίου για το διαρθρωτικό έλλειμμα στο 0,5% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε τιμές αγοράς. Τα συμβαλλόμενα μέρη εξασφαλίζουν την ταχεία σύγκλιση προς τον αντίστοιχο μεσοπρόθεσμο στόχο τους. Το χρονοδιάγραμμα μιας τέτοιας σύγκλισης θα προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, λαμβανομένων υπόψη των ανά χώρα κινδύνων βιωσιμότητας. Η πρόοδος που συντελείται προς την κατεύθυνση του μεσοπρόθεσμου στόχου και η τήρηση του στόχου αυτού αξιολογούνται βάσει συνολικής εκτίμησης με σημείο αναφοράς το διαρθρωτικό ισοζύγιο, συμπεριλαμβανομένης μιας ανάλυσης δαπανών χωρίς να υπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, σύμφωνα με το αναθεωρημένο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης,

- γ) τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν προσωρινά να αποκλίνουν από τον αντίστοιχο μεσοπρόθεσμο στόχο τους ή από την πορεία προσαρμογής για την επίτευξή του μόνο υπό εξαιρετικές περιστάσεις, όπως καθορίζονται στην παράγραφο 3 στοιχείο β),
- δ) όταν ο λόγος του χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε τιμές αγοράς είναι αισθητά χαμηλότερος της τιμής αναφοράς του 60% και όταν οι κίνδυνοι από την άποψη της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών είναι περιορισμένοι, το οριζόμενο για τον μεσοπρόθεσμο στόχο κατώτατο όριο που προβλέπεται στο στοιχείο β) μπορεί να αυξηθεί για να φθάσει σε διαρθρωτικό έλλειμμα που δεν θα υπερβαίνει το 1,0% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος σε τιμές αγοράς,
- ε) σε περίπτωση που παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις από τον μεσοπρόθεσμο στόχο ή την πορεία προσαρμογής σε αυτόν, τίθεται αυτομάτως σε λειτουργία διορθωτικός μηχανισμός. Ο μηχανισμός περιλαμβάνει την υποχρέωση του συγκεκριμένου συμβαλλόμενου μέρους να εφαρμόσει μέτρα για τη διόρθωση των αποκλίσεων εντός ορισμένης προθεσμίας.

2. Οι κανόνες που καθορίζονται στην παράγραφο 1 ισχύουν στο εθνικό δίκαιο των συμβαλλόμενων μερών το αργότερο ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συνθήκης μέσω διατάξεων δεσμευτικού και μόνιμου χαρακτήρα, κατά προτίμηση συνταγματικού, ή άλλως διατάξεων των οποίων η πλήρης τήρηση και εκπλήρωση κατοχυρώνονται μέσω των διαδικασιών που διέπουν τον εθνικό προϋπολογισμό. Τα συμβαλλόμενα μέρη θεσπίζουν σε εθνικό επίπεδο τον διορθωτικό μηχανισμό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ε) βάσει κοινών αρχών που πρέπει να προταθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσον αφορά κυρίως τον χαρακτήρα, την έκταση και το χρονοδιάγραμμα της διορθωτικής δράσης που πρέπει να αναληφθεί, ακόμη και σε περίπτωση που συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις, καθώς και τον ρόλο και την ανεξαρτησία των οργάνων που είναι αρμόδια, σε εθνικό επίπεδο, για την παρακολούθηση της τήρησης των κανόνων που καθορίζονται στην παράγραφο 1. Ο εν λόγω διορθωτικός μηχανισμός σέβεται απόλυτα τις εξουσίες των εθνικών κοινοβουλίων.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 12) σχετικά με τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, που προσαρτάται στις Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ισχύουν επίσης οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) ο όρος «ετήσιο διαρθρωτικό ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης» αναφέρεται στο ετήσιο κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο χωρίς να υπολογίζονται τα έκτακτα και τα προσωρινά μέτρα,
- β) ο όρος «εξαιρετικές περιστάσεις» αναφέρεται σε περίπτωση ασυνήθιστου γεγονότος το οποίο εκφεύγει του ελέγχου του ενδιαφερόμενου συμβαλλόμενου μέρους και το οποίο έχει σημαντική επίπτωση στη δημοσιονομική κατάσταση της γενικής κυβέρνησης ή σε περιόδους έντονης οικονομικής κάμψης, όπως καθορίζεται στο αναθεωρημένο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, υπό τον όρο ότι η προσωρινή απόκλιση του ενδιαφερόμενου συμβαλλόμενου μέρους δεν θέτει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών μεσοπρόθεσμα.

#### ΑΡΘΡΟ 4

Όταν ο λόγος του χρέους της γενικής κυβέρνησης ενός συμβαλλόμενου μέρους προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν υπερβαίνει την τιμή αναφοράς του 60% που αναφέρεται στο άρθρο 1 του πρωτοκόλλου (αριθ. 12) σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος, που προσαρτάται στις Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος τον μειώνει, ως κριτήριο αξιολόγησης, κατά ένα εικοστό ετησίως κατά μέσο όρο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1177/2011 του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011. Η ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος που οφείλεται στην παραβίαση του κριτηρίου χρέους αποφασίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 126 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

#### ΑΡΘΡΟ 5

1. Συμβαλλόμενο μέρος που υπάγεται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος βάσει των Συνθηκών που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεσπίζει πρόγραμμα δημοσιονομικής και οικονομικής συνεργασίας που περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για την αποτελεσματική και διαρκή διόρθωση του υπερβολικού ελλείματός του. Το περιεχόμενο και η μορφή αυτών των προγραμμάτων καθορίζονται στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η υποβολή τους στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για υιοθέτηση και η παρακολούθησή τους θα πραγματοποιούνται εντός του πλαισίου των ισχυουσών διαδικασιών εποπτείας βάσει του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

2. Η εφαρμογή του προγράμματος δημοσιονομικής και οικονομικής συνεργασίας, καθώς και τα σχετικά ετήσια δημοσιονομικά σχέδια, θα παρακολουθούνται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

#### ΑΡΘΡΟ 6

Με στόχο να συντονίζουν καλύτερα τον σχεδιασμό της έκδοσης εθνικών χρεογράφων τους, τα συμβαλλόμενα μέρη υποβάλλουν εκ των προτέρων έκθεση σχετικά με την έκδοση των δημόσιων χρεογράφων τους στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

#### ΑΡΘΡΟ 7

Τηρουμένων πλήρως των διαδικαστικών απαιτήσεων των Συνθηκών που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα συμβαλλόμενα μέρη με νόμισμα το ευρώ δεσμεύονται να υποστηρίζουν τις προτάσεις ή συστάσεις τις οποίες υποβάλλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όταν θεωρεί ότι ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με νόμισμα το ευρώ παραβιάζει το κριτήριο του ελλείμματος στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει όταν διαπιστώνεται μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών με νόμισμα το ευρώ ότι μια ειδική πλειοψηφία μεταξύ τους, καθοριζόμενη κατ' αναλογία προς τις σχετικές διατάξεις των Συνθηκών που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η θέση του ενδιαφερόμενου συμβαλλόμενου μέρους, αντιτίθεται στην προτεινόμενη ή συνιστώμενη απόφαση.

#### ΑΡΘΡΟ 8

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να υποβάλει εγκαίρως στα συμβαλλόμενα μέρη έκθεση σχετικά με τις θεσπισθείσες από καθένα εξ αυτών διατάξεις σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2. Αν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αφού έχει δώσει στο ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος την ευκαιρία να υποβάλει τις παρατηρήσεις του, καταλήξει στην έκθεσή της στο συμπέρασμα ότι αυτό το συμβαλλόμενο μέρος έχει παραλείψει να συμμορφωθεί με το άρθρο 3 παράγραφος 2, ένα ή περισσότερα συμβαλλόμενα μέρη θα προσφύγουν στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε περίπτωση που ένα συμβαλλόμενο μέρος κρίνει, ανεξάρτητα από την έκθεση της Επιτροπής, ότι κάποιο άλλο συμβαλλόμενο μέρος έχει παραλείψει να συμμορφωθεί με το άρθρο 3 παράγραφος 2, μπορεί επίσης να προσφύγει στο Δικαστήριο. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, η απόφαση του Δικαστηρίου είναι δεσμευτική για τα μέρη της διαδικασίας, τα οποία λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να συμμορφωθούν με την απόφαση εντός προθεσμίας που αποφασίζεται από το Δικαστήριο.

2. Εφόσον, βάσει δικής του εκτίμησης ή εκτίμησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ένα συμβαλλόμενο μέρος θεωρεί ότι κάποιο άλλο συμβαλλόμενο μέρος δεν έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να συμμορφωθεί με την αναφερόμενη στην παράγραφο 1 απόφαση του Δικαστηρίου, μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου και να ζητήσει την επιβολή οικονομικών κυρώσεων κατόπιν κριτηρίων τα οποία καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του άρθρου 260 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει ότι το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος δεν έχει συμμορφωθεί με την απόφασή του, μπορεί να του επιβάλει ένα κατ' αποκοπή ποσό ή χρηματική ποινή ανάλογη των περιστάσεων και τούτο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,1 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος του. Τα ποσά που επιβάλλονται σε συμβαλλόμενα μέρη με νόμισμα το ευρώ καταβάλλονται στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, τα πρόστιμα περιέρχονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Το παρόν άρθρο συνιστά σύμβαση διαιτησίας μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών κατά την έννοια του άρθρου 273 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

#### ΤΙΤΛΟΣ IV

#### ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΛΙΣΗ

##### ΑΡΘΡΟ 9

Με βάση τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, όπως ορίζεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν να εργαστούν από κοινού για τη χάραξη οικονομικής πολιτικής που να ευνοεί την καλή λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης και την οικονομική ανάπτυξη μέσω ενισχυμένης σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας. Για τον σκοπό αυτό, τα συμβαλλόμενα μέρη προβαίνουν στις αναγκαίες ενέργειες και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σε όλους του τομείς που είναι ζωτικής σημασίας για την εύρυθμη λειτουργία της ζώνης του ευρώ, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την προώθηση της απασχόλησης, την περαιτέρω συμβολή στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και την ενίσχυση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας.

##### ΑΡΘΡΟ 10

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Συνθηκών που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα συμβαλλόμενα μέρη είναι έτοιμα να κάνουν ενεργή χρήση, οσάκις κρίνεται σκόπιμο και αναγκαίο, μέτρων ειδικών για εκείνα τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και της ενισχυμένης συνεργασίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 20 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στα άρθρα 326 έως 334 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε ζητήματα που είναι ζωτικής σημασίας για την εύρυθμη λειτουργία της ζώνης του ευρώ, χωρίς να υπονομεύεται η εσωτερική αγορά.

##### ΑΡΘΡΟ 11

Με στόχο τη συγκριτική αξιολόγηση βέλτιστων πρακτικών και την πορεία προς ένα στενότερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, τα συμβαλλόμενα μέρη διασφαλίζουν ότι όλες οι σημαντικές μεταρρυθμίσεις των οικονομικών πολιτικών τις οποίες σχεδιάζουν να υλοποιήσουν θα συζητούνται εκ των προτέρων και, κατά περίπτωση, θα συντονίζονται μεταξύ τους. Στον συντονισμό αυτό συμμετέχουν τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως απαιτεί το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

#### ΤΙΤΛΟΣ V

#### ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

##### ΑΡΘΡΟ 12



1. Οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των συμβαλλόμενων μερών με νόμισμα το ευρώ συνέρχονται άτυπα σε συνόδους κορυφής για το ευρώ, μαζί με τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσκαλείται να συμμετέχει στις συνόδους αυτές.

Ο Πρόεδρος της συνόδου κορυφής για το ευρώ διορίζεται από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων των συμβαλλόμενων μερών με νόμισμα το ευρώ με απλή πλειοψηφία ταυτόχρονα με την εκλογή από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Προέδρου του και για θητεία ίσης διάρκειας.

2. Οι σύνοδοι κορυφής για το ευρώ διεξάγονται όταν απαιτείται, και τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο, με στόχο να συζητούνται από τα συμβαλλόμενα μέρη με νόμισμα το ευρώ θέματα που αφορούν τις από κοινού ιδιαίτερες ευθύνες τους όσον αφορά το ενιαίο νόμισμα, άλλα θέματα τα οποία αφορούν τη διακυβέρνηση της ζώνης του ευρώ και τους σχετικούς κανόνες και στρατηγικοί προσανατολισμοί για την άσκηση των οικονομικών πολιτικών για την αύξηση της σύγκλισης στη ζώνη του ευρώ.

3. Οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των συμβαλλόμενων μερών εκτός εκείνων με νόμισμα το ευρώ, που έχουν κυρώσει την παρούσα συνθήκη, συμμετέχουν στις συζητήσεις των συνόδων κορυφής για το ευρώ που αφορούν την ανταγωνιστικότητα για τα συμβαλλόμενα μέρη, την τροποποίηση της συνολικής αρχιτεκτονικής της ζώνης του ευρώ και τους θεμελιώδεις κανόνες που θα εφαρμόζονται σε αυτήν στο μέλλον, καθώς και, κατά περίπτωση και τουλάχιστον μια φορά κάθε έτος, στις συζητήσεις επί συγκεκριμένων θεμάτων εφαρμογής της παρούσας Συνθήκης για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

4. Ο Πρόεδρος της συνόδου κορυφής για το ευρώ μεριμνά για την προετοιμασία και τη συνέχεια των συνόδων κορυφής για το ευρώ, σε στενή συνεργασία με τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ως όργανο επιφορτισμένο με την προετοιμασία και την παρακολούθηση των συνόδων κορυφής για το ευρώ ορίζεται η Ευρωομάδα, ο δε Πρόεδρος της ενδέχεται να προσκαλείται να παρακολουθεί επί τούτου αυτές τις συνόδους.

5. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορεί να κληθεί προς ακρόαση. Ο Πρόεδρος της συνόδου κορυφής για το ευρώ υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μετά από κάθε σύνοδο κορυφής για το ευρώ.

6. Ο Πρόεδρος της συνόδου κορυφής για το ευρώ ενημερώνει τακτικά και διεξοδικά τα συμβαλλόμενα μέρη εκτός εκείνων με νόμισμα το ευρώ και τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την προετοιμασία και τα αποτελέσματα των συνόδων κορυφής για το ευρώ.

#### ΑΡΘΡΟ 13

Όπως προβλέπεται στον τίτλο II του πρωτοκόλλου (αριθ. 1) σχετικά με το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση το οποίο προσαρτάται στις Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια των συμβαλλόμενων μερών καθορίζουν από κοινού την οργάνωση και την προώθηση διάσκεψης των εκπροσώπων των συναφών επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου



και των εκπροσώπων των συναφών επιτροπών των εθνικών κοινοβουλίων, με σκοπό τη συζήτηση των δημοσιονομικών πολιτικών και άλλων ζητημάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συνθήκης.

## ΤΙΤΛΟΣ VI

### ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

#### ΑΡΘΡΟ 14

1. Η παρούσα συνθήκη επικυρώνεται από τα συμβαλλόμενα μέρη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες. Τα έγγραφα επικύρωσης κατατίθενται στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης («θεματοφύλακας»).
2. Η παρούσα συνθήκη τίθεται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2013, υπό τον όρο ότι δώδεκα συμβαλλόμενα μέρη με νόμισμα το ευρώ έχουν καταθέσει το έγγραφό τους επικύρωσης, ή την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της κατάθεσης του δωδέκατου εγγράφου επικύρωσης από συμβαλλόμενο μέρος με νόμισμα το ευρώ, ανάλογα με το ποια ημερομηνία προηγείται.
3. Η παρούσα συνθήκη εφαρμόζεται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών με νόμισμα το ευρώ που την έχουν επικυρώσει. Εφαρμόζεται στα λοιπά συμβαλλόμενα μέρη με νόμισμα το ευρώ από την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της κατάθεσης του αντίστοιχου εγγράφου επικύρωσής τους.
4. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 3 και 5, ο τίτλος V εφαρμόζεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα συμβαλλόμενα μέρη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συνθήκης.
5. Η παρούσα συνθήκη εφαρμόζεται στα συμβαλλόμενα μέρη για τα οποία ισχύει παρέκκλιση, όπως ορίζεται στο άρθρο 139 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή με εξαίρεση, όπως αναφέρεται στο πρωτόκολλο (αριθ. 16) σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν τη Δανία το οποίο προσαρτάται στις Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία έχουν επικυρώσει την παρούσα συνθήκη, από την ημερομηνία κατά την οποία παράγει αποτελέσματα η απόφαση κατάργησης της εν λόγω παρέκκλισης ή εξαίρεσης, εκτός εάν το ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο μέρος δηλώσει ότι προτίθεται να δεσμευθεί ενωρίτερα από όλες ή ορισμένες εκ των διατάξεων των τίτλων III και IV της παρούσας συνθήκης.

#### ΑΡΘΡΟ 15

Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πέραν των συμβαλλόμενων μερών, μπορούν να προσχωρήσουν στην παρούσα συνθήκη. Η προσχώρηση παράγει έννομα αποτελέσματα από τη στιγμή της κατάθεσης του εγγράφου προσχώρησης στον θεματοφύλακα, ο οποίος ενημερώνει σχετικά τα άλλα συμβαλλόμενα μέλη. Μετά την επικύρωση από τα συμβαλλόμενα μέρη, το κείμενο της παρούσας συνθήκης στην επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους που προσχωρεί η οποία αποτελεί επίσης επίσημη γλώσσα και γλώσσα εργασίας των θεσμικών οργάνων της Ένωσης κατατίθεται στα αρχεία του θεματοφύλακα ως αυθεντικό κείμενο της παρούσας συνθήκης.

## ΑΡΘΡΟ 16

Εντός πέντε ετών, κατ' ανώτατο όριο, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συνθήκης, βάσει εκτίμησης της κτηθείσας κατά την εφαρμογή της εμπειρίας, λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο την ενσωμάτωση των ουσιαστικών διατάξεων της παρούσας συνθήκης στο νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έγινε στις Βρυξέλλες, τη δεύτερη ημέρα του Μαρτίου του έτους δύο χιλιάδες δώδεκα.

Η παρούσα συνθήκη συντάσσεται σε ένα μόνο πρωτότυπο στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, λεττονική, λιθουανική, μαλτεζική, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, ολοβακική, σλοβενική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα, και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά· κατατίθεται στα αρχεία του θεματοφύλακα, ο οποίος διαβιβάζει κυρωμένο αντίγραφο σε καθένα από τα συμβαλλόμενα μέρη.»

**Άρθρο τέταρτο**  
**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, της Απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25ης Μαρτίου 2011 που κυρώνεται με το άρθρο πρώτο από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου δεύτερου αυτής, της Συνθήκης για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας που κυρώνεται με το άρθρο δεύτερο από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 48 αυτής και της Συνθήκης για τη σταθερότητα, το συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση που κυρώνεται με το άρθρο τρίτο από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 14 αυτής.

Αθήνα, 15 Μαρτίου 2012

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ  
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ  
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ  
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Ευάγ. Βενιζέλος

Σ. Δήμας

Αριθμ. 78/18/2012

**ΕΚΘΕΣΗ**

**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους**  
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

**στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών «Κύρωση της Απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που τροποποιεί το άρθρο 136 της ΣΛΕΕ, της Συνθήκης για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.»**

Ι. Με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου κυρώνονται και έχουν την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 του Συντάγματος η κάτωθι Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και οι κάτωθι Συνθήκες:

Α. Η Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25ης Μαρτίου 2011, που τροποποιεί το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ. (άρθρο 1)

Β. Η Συνθήκη για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Ιρλανδίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Μάλτας, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, της Σλοβακικής

Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Φινλανδίας που έγινε στις Βρυξέλλες στις 2 Φεβρουαρίου 2012.

(άρθρο 2)

Γ. Η Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου, της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, του Βασιλείου της Δανίας, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Ιρλανδίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, της Ουγγαρίας, της Μάλτας, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, της Σλοβακικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας. (άρθρο 3)

ΙΙ. Ειδικότερα:

Α. Με τις διατάξεις της Απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25ης Μαρτίου 2011 προβλέπονται κυρίως τα εξής:

1. Προστίθεται παράγραφος στο άρθρο 136 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), σύμφωνα με την οποία τα κράτη - μέλη με νόμισμα το ευρώ μπορούν να θεσπίσουν μηχανισμό σταθερότητας, ο οποίος θα ενεργοποιείται εφόσον κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να διασφαλίζεται η σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Η παροχή τυχόν απαιτούμενης χρηματοοικονομικής συνδρομής δυνάμει του μηχανισμού θα υπόκειται σε αυστηρούς όρους.

2. Η κυρούμενη Απόφαση αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2013, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν παραληφθεί όλες οι κοινοποιήσεις, από τα κράτη - μέλη στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου για την ολοκλήρωση των διαδικασιών έγκρισης της σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους, ή, άλλως, την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της παραλαβής της τελευταίας από τις κοινοποιήσεις αυτές.

Β. Με τις διατάξεις της Συνθήκης για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας μεταξύ των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

1.α. Τα συμβαλλόμενα μέρη (τα κράτη - μέλη της ζώνης του ευρώ) συστήνουν μεταξύ τους διεθνή χρηματοδοτικό οργανισμό, που θα καλείται «Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας» («ΕΜΣ») και καθίστανται μέλη του Μηχανισμού αυτού.

β. Η συμμετοχή στον ΕΜΣ είναι ανοιχτή στα άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την έναρξη ισχύος της απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 140 παράγραφος 2 της «ΣΛΕΕ» για την κατάργηση της παρέκκλισής τους από την υιοθέτηση του ευρώ.

2. Ο σκοπός του ΕΜΣ είναι η κινητοποίηση της χρηματοδότησης και η παροχή στήριξης σταθερότητας, υπό αυστηρούς όρους, κατάλληλους για το επιλεγμένο μέσο χρηματοδοτικής συνδρομής, προς όφελος των μελών του ΕΜΣ που αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρά

προβλήματα χρηματοδότησης, εφόσον είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη της χρηματοοικονομικής σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της και των κρατών - μελών της. Προς τον σκοπό αυτό, ο ΕΜΣ έχει το δικαίωμα να αντλεί κεφάλαια με την έκδοση χρηματοπιστωτικών τίτλων ή με τη σύναψη χρηματοοικονομικών ή λοιπών συμφωνιών ή ρυθμίσεων με μέλη του ΕΜΣ, χρηματοοικονομικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη.

3. Τίθενται κανόνες για τη διακυβέρνηση του ΕΜΣ και ορίζονται κυρίως τα εξής:

α. Ο ΕΜΣ διαθέτει συμβούλιο διοικητών και συμβούλιο διευθυντών, καθώς και διευθύνοντα σύμβουλο και λοιπό ειδικό προσωπικό, ανάλογα με τις ανάγκες. Οι αποφάσεις του συμβουλίου διοικητών και του συμβουλίου διευθυντών λαμβάνονται με αμοιβαία συμφωνία, ειδική πλειοψηφία ή απλή πλειοψηφία. Για όλες τις αποφάσεις απαιτείται απαρτία 2/3 των μελών με δικαίωμα ψήφου που να αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τα 2/3 των δικαιωμάτων ψήφου. Κάθε μέλος του ΕΜΣ ορίζει ένα διοικητή και έναν αναπληρωτή διοικητή. Οι ορισμοί αυτοί είναι ανακλητοί ανά πάσα στιγμή. Ο διοικητής είναι μέλος της κυβέρνησης του εν λόγω μέλους του ΕΜΣ υπεύθυνο για τα οικονομικά θέματα. Κάθε διοικητής ορίζει ένα διευθυντή και έναν αναπληρωτή διευθυντή μεταξύ ατόμων τα οποία διαθέτουν υψηλό επίπεδο ικανοτήτων σε οικονομικά και δημοσιονομικά θέματα.

β. Τα δικαιώματα ψήφου εκάστου μέλους του ΕΜΣ, τα οποία ασκούνται από το πρόσωπο που έχει διορίσει το μέλος ή από τον αντιπρόσωπο αυτού του προσώπου στο συμβούλιο διοικητών ή στο συμβούλιο διευθυντών, ισούνται με τον αριθμό των μεριδίων που του έχουν διανεμηθεί στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο του ΕΜΣ, όπως προβλέπεται στο παράρτημα II.

4.α. Το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε 700.000.000.000 EUR. Διαιρείται σε επτά εκατομμύρια μερίδια ονομαστικής αξίας 100.000 EUR έκαστο, που είναι διαθέσιμα προς εγγραφή σύμφωνα με την αρχική κλειδα κατανομής που προβλέπεται στο άρθρο 11 και υπολογίζεται στο παράρτημα I.

Το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο χωρίζεται σε μερίδια καταβεβλημένου κεφαλαίου και σε μερίδια καταβλητέου κεφαλαίου. Η αρχική συνολική σωρευτική ονομαστική αξία των μεριδίων καταβεβλημένου κεφαλαίου ανέρχεται σε 80.000.000.000 EUR.

Τα μέλη του ΕΜΣ αναλαμβάνουν αμετακλήτως και άνευ όρων να συνεισφέρουν στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο βάσει της κλειδας κατανομής του στο παράρτημα I. Ανταποκρίνονται εγκαίρως σε όλες τις προσκλήσεις καταβολή κεφαλαίου σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα συνθήκη. Η ευθύνη κάθε μέλους του ΕΜΣ περιορίζεται, σε κάθε περίπτωση, στο μερίδιό του στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο στην τιμή έκδοσής του. Κανένα μέλος του ΕΜΣ δεν ευθύνεται, λόγω της ιδιότητάς του αυτής, για υποχρεώσεις του ΕΜΣ. Οι υποχρεώσεις των μελών του ΕΜΣ να συνεισφέρουν στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο σύμφωνα με την παρούσα συνθήκη δεν επηρεάζονται εάν οποιοδήποτε μέλος του ΕΜΣ καταστεί επιλέξιμο για χρηματοπιστωτική συνδρομή από τον ΕΜΣ ή λαμβάνει τέτοια συνδρομή.

β. Το συμβούλιο διοικητών μπορεί να απαιτήσει ανά πάσα στιγμή την καταβολή εγκεκριμένου μη καταβληθέντος κεφαλαίου και να ορίσει κατάλληλη χρονική περίοδο για την καταβολή του από τα μέλη του ΕΜΣ για τους αναφερόμενους λόγους. Καταβολή εγκεκριμένου μη κα-

ταβληθέντος κεφαλαίου μπορεί να ζητήσει και ο Διευθύνων Σύμβουλος εάν χρειάζεται προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν αδυναμία πληρωμής του ΕΜΣ για οιαδήποτε προγραμματισμένη ή άλλου είδους οφειλή σε πιστωτές του ΕΜΣ.

γ. Το συμβούλιο διοικητών επανεξετάζει τακτικά και τουλάχιστον ανά πενταετία τη μέγιστη δανειοδοτική ικανότητα και την επάρκεια του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου του ΕΜΣ και δύναται να αποφασίσει να αλλάξει το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο. Η εν λόγω απόφαση αρχίζει να ισχύει αφού τα μέλη του ΕΜΣ έχουν κοινοποιήσει στον θεματοφύλακα την ολοκλήρωση των εφαρμοστέων εθνικών διαδικασιών τους.

δ. Η κλειδα κατανομής για την εγγραφή στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο του ΕΜΣ βασίζεται, με την επιφύλαξη της οριζόμενης αρχικά στο Παράρτημα I και της δυνατότητας προσαρμογής της, στην κλειδα για την εγγραφή των εθνικών κεντρικών τραπεζών των μελών του ΕΜΣ στο κεφάλαιο της ΕΚΤ σύμφωνα με το άρθρο 29 του πρωτοκόλλου (αριθ. 4) για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («καταστατικό του ΕΣΚΤ») που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη ΣΛΕΕ.

ε. Σύμφωνα με την αρχική κλειδα κατανομής για την εγγραφή του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου του ΕΜΣ, η κλειδα της Ελληνικής δημοκρατίας ανέρχεται σε 2,8167%, που αντιστοιχεί σε 197.169 μερίδια και σε 19.716.900.000 ευρώ του εγκεκριμένου κεφαλαίου.

5.α. Καθορίζονται οι αρχές και η διαδικασία για τη χορήγηση στήριξης σταθερότητας. Βάσει αίτησης του κράτους μέλους του ΕΜΣ και εκτίμησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με την ΕΚΤ, το συμβούλιο διοικητών δύναται να αποφασίσει να χορηγήσει, κατ' αρχήν, στήριξη σταθερότητας στο ενδιαφερόμενο μέλος του ΕΜΣ με τη μορφή διευκόλυνσης χρηματοπιστωτικής συνδρομής.

β. Εάν εκδοθεί απόφαση για στήριξη, το συμβούλιο διοικητών αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή – σε συνεργασία με την ΕΚΤ και, εφόσον είναι εφικτό, από κοινού με το ΔΝΤ – να διαπραγματευθεί με το ενδιαφερόμενο μέλος του ΕΜΣ μνημόνιο κατανόησης («ΜΚ») όπου θα περιγράφονται αναλυτικά οι όροι που θα συνδέονται με τη διευκόλυνση χρηματοπιστωτικής συνδρομής. Τα μέσα χρηματοπιστωτικής συνδρομής είναι:

- Η προληπτική χρηματοπιστωτική συνδρομή.

- Η χρηματοπιστωτική συνδρομή μέσω δανείων σε κράτος μέλος του ΕΜΣ για τον συγκεκριμένο σκοπό της ανακεφαλαιοποίησης των χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων αυτού.

- Η χρηματοπιστωτική συνδρομή με τη μορφή δανείου σε μέλος του ΕΜΣ.

- Η αγορά ομολόγων μέλους του ΕΜΣ στην πρωτογενή αγορά (Μηχανισμός στήριξης πρωτογενών αγορών)

- Διευθετήσεις για πράξεις στη δευτερογενή αγορά σε σχέση με τα ομόλογα μέλους του ΕΜΣ (Μηχανισμός στήριξης δευτερογενών αγορών)

6. Ρυθμίζονται θέματα χρηματοοικονομικής διαχείρισης του ΕΜΣ και τίθενται γενικές και μεταβατικές διατάξεις.

Η πληρωμή των καταβεβλημένων μεριδίων του αρχικώς εγγεγραμμένου ποσού από κάθε μέλος του ΕΜΣ πραγματοποιείται σε πέντε ετήσιες δόσεις, εκάστη ποσοστού 20% του συνολικού ποσού. Η πρώτη δόση κατα-

βάλλεται από κάθε μέλος του ΕΜΣ εντός δεκαπέντε ημερών μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συνθήκης. Οι υπόλοιπες τέσσερις δόσεις καταβάλλονται εκάστη κατά την πρώτη, δεύτερη, τρίτη και τέταρτη επέτειο της ημερομηνίας πληρωμής της πρώτης δόσης.

Γ. Με τις διατάξεις της Συνθήκης για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΣΣΣΔ) μεταξύ είκοσι πέντε (25) κρατών - μελών της ζώνης του ευρώ προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

1.α. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν, ως κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ενισχύσουν τον οικονομικό πυλώνα της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, θεσπίζοντας ένα σύνολο κανόνων που αποβλέπει στην προώθηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας μέσω ενός δημοσιονομικού συμφώνου, στην ενίσχυση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών τους και στη βελτίωση της διακυβέρνησης της ζώνης του ευρώ, υποστηρίζοντας με αυτόν τον τρόπο την υλοποίηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για βιώσιμη ανάπτυξη, απασχόληση, ανταγωνιστικότητα και κοινωνική συνοχή.

β. Η ΣΣΣΔ ισχύει πλήρως για τα συμβαλλόμενα μέρη με νόμισμα το ευρώ, ενώ για τα υπόλοιπα συμβαλλόμενα μέρη, στον βαθμό και υπό τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 14 αυτής.

γ. Ορίζεται η συνοχή και η σχέση της ΣΣΣΔ με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.α. Τίθενται οι κανόνες του δημοσιονομικού συμφώνου, πρωταρχικός των οποίων είναι η υποχρέωση για ισοσκελισμένη ή πλεονασματική θέση της γενικής κυβέρνησης.

Επίσης, μεταξύ άλλων προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις από τον μεσοπρόθεσμο στόχο ή την πορεία προσαρμογής σε αυτόν, τίθεται αυτομάτως σε λειτουργία διορθωτικός μηχανισμός. Ο μηχανισμός περιλαμβάνει την υποχρέωση του συγκεκριμένου συμβαλλόμενου μέρους να εφαρμόσει μέτρα για τη διόρθωση των αποκλίσεων εντός ορισμένης προθεσμίας.

β. Οι κανόνες αυτοί ισχύουν στο εθνικό δίκαιο των συμβαλλόμενων μερών το αργότερο ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος της κυρούμενης συνθήκης, μέσω διατάξεων δεσμευτικού και μόνιμου χαρακτήρα, κατά προτίμηση συνταγματικού, ή άλλως διατάξεων των οποίων η πλήρης τήρηση και εκπλήρωση κατοχυρώνονται μέσω των διαδικασιών που διέπουν τον εθνικό προϋπολογισμό. Τα συμβαλλόμενα μέρη θεσπίζουν σε εθνικό επίπεδο τον προβλεπόμενο διορθωτικό μηχανισμό, βάσει κοινών αρχών που πρέπει να προταθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσον αφορά κυρίως τον χαρακτήρα, την έκταση και το χρονοδιάγραμμα της διορθωτικής δράσης που πρέπει να αναληφθεί, ακόμη και σε περίπτωση που συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις, καθώς και τον ρόλο και την ανεξαρτησία των οργάνων που είναι αρμόδια, σε εθνικό επίπεδο, για την παρακολούθηση της τήρησης των καθοριζόμενων κανόνων. Ο εν λόγω διορθωτικός μηχανισμός σέβεται απόλυτα τις εξουσίες των εθνικών κοινοβουλίων.

3.α. Όταν ο λόγος του χρέους της γενικής κυβέρνησης ενός συμβαλλόμενου μέρους προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν υπερβαίνει την τιμή αναφοράς του 60% που αναφέρεται στο άρθρο 1 του πρωτοκόλλου (αριθ.

12) σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος, που προσαρτάται στις Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος τον μειώνει, ως κριτήριο αξιολόγησης, κατά ένα εικοστό ετησίως κατά μέσο όρο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1177/2011 του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011. Η ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος που οφείλεται στην παραβίαση του κριτηρίου χρέους αποφασίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 126 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β. Συμβαλλόμενο μέρος που υπάγεται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος βάσει των Συνθηκών που αποτελούν το θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεσπίζει πρόγραμμα δημοσιονομικής και οικονομικής συνεργασίας που περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για την αποτελεσματική και διαρκή διόρθωση του υπερβολικού ελλείματός του. Το περιεχόμενο και η μορφή αυτών των προγραμμάτων καθορίζονται στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η υποβολή τους στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για υιοθέτηση και η παρακολούθησή τους θα πραγματοποιούνται εντός του πλαισίου των ισχυουσών διαδικασιών εποπτείας βάσει του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Η εφαρμογή του προγράμματος δημοσιονομικής και οικονομικής συνεργασίας, καθώς και τα σχετικά ετήσια δημοσιονομικά σχέδια, θα παρακολουθούνται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

γ. Με στόχο να συντονίζουν καλύτερα τον σχεδιασμό της έκδοσης εθνικών χρεογράφων τους, τα συμβαλλόμενα μέρη υποβάλλουν εκ των προτέρων έκθεση σχετικά με την έκδοση των δημόσιων χρεογράφων τους στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4. Προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής κυρώσεων (κατ' αποκοπή ποσό ή χρηματική ποινή ανάλογη των περιστάσεων που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,1 % του ΑΕΠ του) από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα συμβαλλόμενα μέρη που δεν συμμορφώνονται με την τυχόν απόφαση του ίδιου δικαστηρίου σχετικά με την θέσπιση στο εθνικό τους δίκαιο των κανόνων του δημοσιονομικού συμφώνου και του σχετικού διορθωτικού μηχανισμού.

5. Με βάση τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, όπως ορίζεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν να εργαστούν από κοινού για τη χάραξη οικονομικής πολιτικής που να ευνοεί την καλή λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης και την οικονομική ανάπτυξη μέσω ενισχυμένης σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας. Για τον σκοπό αυτό, τα συμβαλλόμενα μέρη προβαίνουν στις αναγκαίες ενέργειες και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα σε όλους του τομείς που είναι ζωτικής σημασίας για την εύρυθμη λειτουργία της ζώνης του ευρώ, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την προώθηση της απασχόλησης, την περαιτέρω συμβολή στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και την ενίσχυση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας.

6. Τίθενται διατάξεις σχετικά με τη διακυβέρνηση της

ζώνης του ευρώ. Μεταξύ άλλων ορίζεται ότι, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των συμβαλλόμενων μερών με νόμισμα το ευρώ συνέρχονται άτυπα σε συνόδους κορυφής για το ευρώ, μαζί με τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσκαλείται να συμμετέχει στις συνόδους αυτές. Οι σύνοδοι κορυφής για το ευρώ διεξάγονται όταν απαιτείται, και τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο, με στόχο να συζητούνται από τα συμβαλλόμενα μέρη με νόμισμα το ευρώ θέματα που αφορούν τις από κοινού ι-διαίτερες ευθύνες τους όσον αφορά το ενιαίο νόμισμα, άλλα θέματα τα οποία αφορούν τη διακυβέρνηση της ζώνης του ευρώ και τους σχετικούς κανόνες και στρατηγικοί προσανατολισμοί για την άσκηση των οικονομικών πολιτικών για την αύξηση της σύγκλισης στη ζώνη του ευρώ.

**III. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα επί του Κρατικού Προϋπολογισμού:**

1. Ετήσια δαπάνη για το τρέχον και τα επόμενα τέσσερα (4) έτη (2012 – 2016) ύψους 450.672.000 Ευρώ, για την καταβολή σε πέντε ετήσιες ισόποσες δόσεις των μεριδίων που αντιστοιχούν στη συμμετοχή της Ελλάδας στο καταβεβλημένο κεφάλαιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ), με αντίστοιχη αύξηση της περιουσίας του Δημοσίου.

2. Ενδεχόμενη συνολική δαπάνη ύψους έως 17.463.540.000 Ευρώ, από τη δυνατότητα πρόσκλησης, ανά πάσα στιγμή, των συμβαλλομένων μερών, για την καταβολή του εγκεκριμένου μη καταβληθέντος κεφαλαίου του ΕΜΣ, κατά το μέρος που αντιστοιχεί στη χώρα μας, με αντίστοιχη αύξηση της περιουσίας του Δημοσίου.

3. Ενδεχόμενη δαπάνη από την επιβολή κυρώσεων από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα συμβαλλόμενα μέρη που δεν συμμορφώνονται με την τυχόν απόφαση του ίδιου δικαστηρίου σχετικά με την θέσπιση στο εθνικό τους δίκαιο των κανόνων του δημοσιονομικού συμφώνου και του σχετικού διορθωτικού μηχανισμού.

Αθήνα, 15 Μαρτίου 2012

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης

**ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ**

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

**στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της Απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που τροποποιεί το άρθρο 136 της ΣΛΕΕ, της Συνθήκης για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.»**

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται επί του Κρατικού Προϋπολογισμού τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Ετήσια δαπάνη για το τρέχον και τα επόμενα τέσσε-

ρα (4) έτη (2012 – 2016) ύψους 450.672.000 Ευρώ, για την καταβολή σε πέντε ετήσιες ισόποσες δόσεις των μεριδίων που αντιστοιχούν στη συμμετοχή της Ελλάδας στο καταβεβλημένο κεφάλαιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ), με αντίστοιχη αύξηση της περιουσίας του Δημοσίου.

2. Ενδεχόμενη συνολική δαπάνη ύψους έως 17.463.540.000 Ευρώ, από τη δυνατότητα πρόσκλησης, ανά πάσα στιγμή, των συμβαλλομένων μερών, για την καταβολή του εγκεκριμένου μη καταβληθέντος κεφαλαίου του ΕΜΣ, κατά το μέρος που αντιστοιχεί στη χώρα μας, με αντίστοιχη αύξηση της περιουσίας του Δημοσίου.

3. Ενδεχόμενη δαπάνη από την επιβολή κυρώσεων από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα συμβαλλόμενα μέρη που δεν συμμορφώνονται με την τυχόν απόφαση του ίδιου δικαστηρίου σχετικά με την θέσπιση στο εθνικό τους δίκαιο των κανόνων του δημοσιονομικού συμφώνου και του σχετικού διορθωτικού μηχανισμού.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Αθήνα, 15 Μαρτίου 2012

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευάγ. Βενιζέλος

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ**

---

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:**

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:**

**«Κύρωση της Απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που τροποποιεί το άρθρο 136 της ΣΛΕΕ, της Συνθήκης για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση»**

**α) Το ζήτημα το οποίο πρόκειται να ρυθμιστεί:**

**Άρθρο 1**

❖ Με το άρθρο 1 κυρώνεται η Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25<sup>ης</sup> Μαρτίου 2011, που τροποποιεί το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ (ΕΛ 6.4.2011 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 91/1).

❖ Σύμφωνα με την προς έγκριση απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, προστίθεται τρίτη παράγραφος στο άρθρο 136 ΣΛΕΕ με το ακόλουθο περιεχόμενο:

*«3. Τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ μπορούν να θεσπίσουν μηχανισμό σταθερότητας ο οποίος θα ενεργοποιείται εφόσον κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να διασφαλίζεται η σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Η παροχή τυχόν απαιτούμενης χρηματοοικονομικής συνδρομής δυνάμει του μηχανισμού θα υπόκειται σε αυστηρούς όρους.»*

**Άρθρο 2**

❖ Με το άρθρο 2 κυρώνεται η Συνθήκη για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) μεταξύ των

κρατών μελών της ζώνης του ευρώ. τα οποία είναι υποχρεωτικά κράτη μέλη του ΕΜΣ.

- ❖ Ορίζονται η σύσταση του ΕΜΣ και ο σκοπός του και περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν
  - τη διακυβέρνηση και συγκεκριμένα τη δομή και τους κανόνες ψηφοφορίας, τα όργανα διοίκησης,
  - το κεφάλαιο,
  - τη λειτουργία,
  - τη χρηματοοικονομική διαχείριση,
  - τις γενικές διατάξεις εφαρμογής της Συνθήκης,
  - τις μεταβατικές ρυθμίσεις,
  - τις τελικές διατάξεις.
- ❖ Τα Παράρτηματα τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Συνθήκης είναι:
  - Παράρτημα Ι: Κλείδα κατανομής του ΕΜΣ, και
  - Παράρτημα ΙΙ: Εγγραφές στο εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο.

### **Άρθρο 3**

- ❖ Με το άρθρο 3 κυρώνεται η Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση μεταξύ 25 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την εξαίρεση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Τσεχίας.
- ❖ Περιλαμβάνονται διατάξεις με τις οποίες συμφωνείται η ενίσχυση του οικονομικού πυλώνα της ΟΝΕ, θεσπίζοντας ένα σύνολο κανόνων που αποβλέπει στην προώθηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας μέσω ενός δημοσιονομικού συμφώνου, στην ενίσχυση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών τους και στη βελτίωση της διακυβέρνησης της ζώνης του ευρώ, υποστηρίζοντας με αυτόν τον τρόπο την υλοποίηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για βιώσιμη ανάπτυξη, απασχόληση, ανταγωνιστικότητα και κοινωνική συνοχή.

**β) Η υφιστάμενη κατάσταση και τα προβλήματα τα οποία αυτή συντηρεί, ιδίως ως προς την φύση, τα αίτια, την έκταση και την πιθανολογούμενη εξέλιξη των εν λόγω προβλημάτων, καθώς και ως προς τις κοινωνικές ομάδες και τις γεωγραφικές περιοχές οι οποίες πλήττονται κυρίως:**



## **ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ**

Κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 28 και 29 Οκτωβρίου 2010, συμφωνήθηκε, επί της αρχής, από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης η θέσπιση μόνιμου μηχανισμού για την αντιμετώπιση κρίσεων προκειμένου να διασφαλίζεται η χρηματοοικονομική σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Προς αυτόν τον σκοπό, κάλεσαν τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να διενεργήσει τις σχετικές διαβουλεύσεις για μια περιορισμένη τροποποίηση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής ΣΛΕΕ).

Σε συνέχεια της έκθεσης που υπέβαλε ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 16 και 17 Δεκεμβρίου 2010, αποφασίστηκε να κινηθεί άμεσα η απλοποιημένη διαδικασία αναθεώρησης των Συνθηκών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 48, παράγραφος 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωσης (εφεξής ΣΕΕ), έτσι ώστε να προβλεφθεί ρητά η δυνατότητα θέσπισης από τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ μόνιμου μηχανισμού σταθερότητας.

Στις 16 Δεκεμβρίου 2010, η βελγική κυβέρνηση υπέβαλε, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 6, πρώτο εδάφιο ΣΕΕ, πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 136 της ΣΛΕΕ σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ μπορούν να θεσπίσουν μηχανισμό σταθερότητας. Την ίδια ημέρα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να διαβουλευθεί, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 6, δεύτερο εδάφιο ΣΕΕ, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή σχετικά με την πρόταση. Αποφάσισε επίσης να διαβουλευθεί με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εξέδωσαν τις γνώμες που απαιτούνται.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε στις **17 Δεκεμβρίου 2010 για την ανάγκη θέσπισης μόνιμου μηχανισμού σταθερότητας από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ**. Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας («ΕΜΣ») θα αναλάβει το έργο το οποίο διεκπεραιώνουν επί του παρόντος η Ευρωπαϊκή Διευκόλυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΕΔΧΣ») και ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης («ΕΜΧΣ») παρέχοντας, όπου είναι αναγκαίο, χρηματοπιστωτική συνδρομή σε κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ.

Στις **25 Μαρτίου 2011**, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέδωσε απόφαση, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 6, δεύτερο εδάφιο ΣΕΕ, **για την τροποποίηση του άρθρου 136 ΣΛΕΕ σχετικά με μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη μέλη με ζώνη ευρώ** (απόφαση 2011/199/ΕΕ, της 25<sup>ης</sup> Μαρτίου 2011, ΕΕ L 91, 1). Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου υπόκειται στην έγκριση του συνόλου των κρατών μελών της ΕΕ σύμφωνα με τις οικείες συνταγματικές διαδικασίες κάθε κράτους μέλους και θα αρχίσει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2013, εφόσον έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες έγκρισης σε όλα τα κράτη μέλη, σε περίπτωση δε καθυστέρησης θα ισχύσει την πρώτη ημέρα του μήνα που

έπεται της τελευταίας κοινοποίησης περί έγκρισης.

Σε συνέχεια των συμπερασμάτων που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 25 Μαρτίου 2011 υπογράφηκε **Συνθήκη με συμβαλλόμενα μέρη τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, που είναι και «μέλη του ΕΜΣ».**

Στις **21 Ιουλίου του 2011** οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ συμφώνησαν να «αυξηθεί η ευελιξία του ΕΜΣ με επιβολή κατάλληλων προϋποθέσεων», προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της χρηματοπιστωτικής συνδρομής και να αποτραπεί ο κίνδυνος μετάδοσης μιας χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Στο πλαίσιο αυτό αποφασίστηκε ότι είναι αναγκαία η αυστηρή τήρηση του πλαισίου της Ε.Ε. της ενοποιημένης μακροοικονομικής εποπτείας, ιδιαίτερα του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, του πλαισίου μακροοικονομικών ανισορροπιών και των κανόνων οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελώντας την πρώτη γραμμή άμυνας έναντι καταστάσεων κρίσης εμπιστοσύνης που επηρεάζουν τη σταθερότητα της ζώνης του ευρώ.

Στις **9 Δεκεμβρίου 2011** οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ αποφάσισαν να προχωρήσουν προς μια ισχυρότερη οικονομική ένωση που θα περιλαμβάνει ένα νέο δημοσιονομικό συμβόλαιο και ενισχυμένο συντονισμό σε θέματα οικονομικής πολιτικής και θα εφαρμοστεί μέσω διεθνούς συμφωνίας, **της Συνθήκης για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση («ΣΣΣΔ»).** Η ΣΣΣΔ θα βοηθήσει στην ανάπτυξη στενότερης συνεργασίας εντός της ζώνης του ευρώ, με σκοπό να διασφαλιστεί βιώσιμη, υγιή και εύρωστη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, και επομένως αντιμετωπίζει μία από τις κύριες αιτίες της χρηματοοικονομικής αστάθειας.

Η συνθήκη του ΕΜΣ και η ΣΣΣΔ αλληλοσυμπληρώνονται στην ενίσχυση της οικονομικής ευθύνης και αλληλεγγύης εντός της οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

**γ) Οι λόγοι για τους οποίους είναι αναγκαία ή πλέον πρόσφορη η ρύθμιση του ζητήματος με νόμο:**

Είναι αναγκαία η κύρωση της απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου καθώς και των δύο συνθηκών σύμφωνα με το άρθρο 28 του Συντάγματος.

**δ) Οι στόχοι της νομοθετικής πρωτοβουλίας για την αποτελεσματική ρύθμιση του ζητήματος:**

- ❖ Με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25<sup>ης</sup> Μαρτίου 2011, που τροποποιεί το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχεται ρητά η δυνατότητα στα κράτη μέλη να θεσπίσουν μόνιμο μηχανισμό σταθερότητας με σκοπό την αντιμετώπιση κρίσεων που είναι δυνατόν να θέσουν σε κίνδυνο τη σταθερότητα της ζώνης ευρώ στο σύνολό της. Ο σκοπός του μηχανισμού σταθερότητας συνίσταται στη διασφάλιση της σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της και, επομένως, στη διατήρηση της οικονομικής και χρηματοοικονομικής σταθερότητας της ίδιας της Ένωσης (τέταρτη σκέψη προοιμίου απόφασης 2011/199/ΕΕ).
- ❖ Σκοπός της Συνθήκης για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας είναι η κινητοποίηση της χρηματοδότησης και η παροχή στήριξης σταθερότητας, υπό αυστηρούς όρους, κατάλληλους για το επιλεγμένο μέσο χρηματοδοτικής συνδρομής, προς όφελος των μελών του ΕΜΣ που αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρά προβλήματα χρηματοδότησης, εφόσον είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη της χρηματοοικονομικής σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της και των κρατών μελών της. Προς τον σκοπό αυτό, ο ΕΜΣ έχει το δικαίωμα να αντλεί κεφάλαια με την έκδοση χρηματοπιστωτικών τίτλων ή με τη σύναψη χρηματοοικονομικών ή λοιπών συμφωνιών ή ρυθμίσεων με μέλη του ΕΜΣ, χρηματοοικονομικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη.
- ❖ Σκοπός της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση είναι η ισχυροποίηση του οικονομικού πυλώνα της ΟΝΕ με το Δημοσιονομικό Σύμφωνο που περιλαμβάνει συγκεκριμένους κανόνες όσον αφορά την εφαρμογή του «κανόνα ισοσκελίσης του προϋπολογισμού» που καθορίζεται στο άρθρο 3 της συνθήκης αυτής, και ορίζει ότι η παρακολούθηση θα διεξάγεται με τον καθορισμό, για κάθε συμβαλλόμενο μέρος, ειδικών ανά χώρα μεσοπρόθεσμων στόχων και χρονοδιαγραμμάτων σύγκλισης, κατά περίπτωση.